

DARBININKAS

L NR. 80.

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GRUODIS - DEC. 3, 1965

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Jei prezidentas paklaustytu savo skirtų patarėjų...

Patarimai, kurių vienas paskelbimas padeda griauti Europos pasitikėjimą Amerikos bendradarbiavimu su Europa

Prezidentas turi patarėjų grupę nusiginklavimo ir tarptautinio bendradarbiavimo reikalams. Grupėje yra 15 įžymiųjų amerikiečių, kuriems vadovauja dr. Jerome B. Wiesner, Massachusetts technologijos instituto dekanas, buvęs prez. Kennedy mokslinis patarėjas. Tarp kitų pirmaujančių yra ir Harold Stassenas, buvęs Eisenhowerio vyriausybės nusiginklavimo reikalams. Lapkričio 30 susirinkime šis patarėjų komitetas svarstė ir rekomendavo siekti,

DR. JEROME WIESNER, patarimų komiteto pirmininkas.

ti, kad su Sovietais būtų susitarta skelbti trejų metų moratoriumą priešraketinių ginklų sistemai gaminti. Toks moratoriumas atleisias įtampą ir didins taiką. Priešraketinių ginklų sistema organizuoti siūlė armija jau prieš 6 metus. Vyriausybė atidėjo dėl didelių sumų — nuo 8 iki 20 milijonų. Šią vasarą, kai žvalgyba pranešė, jog Sovietai esą toli šioje srityje pažengę, už sistemą pasisakė visos jungtinės štabas. Dabar Baltųjų Rūmų patarėjų komitetas pasisakė priešingai.

Komitetas nesiribojo tuo vienu moratoriumo siūlymu. U.S. News and World Report" paskelbė komiteto ir kitus siūlymus, išdėstytus raporte. Tarp jų:

— Amerika turi mažiau kreipti dėmesio į savo karinius ryšius su sąjungininkais Europoje, kad neįsijungtų ir neprovokuotų Rusijos.

— Turi imtis iniciatyvos dvišaliam pasitarimui su kom. Kinija dėl nusiginklavimo kontrolės. Taip pat turi tirti būdus kom. Kinijai įvesti į Jungtines Tautas.

— Turi sudaryti nepuolimo sutartį tarp NATO valstybių ir

komunistinių Varšuvos sutarties valstybių.

— Turi imtis iniciatyvos mažinti raketų ir bombonešių skaičių Jungtinėse Valstybėse bei Sovietuose.

— Dalį Amerikos apsaugos biudžeto paskirti Jungtinių Tautų kariuomenei finansuoti.

— Vykdėti nuatomintų zonų idėją lotynų Amerikoje, Azijoje, Afrikoje, nors dėl to reiktų keisti Amerikos apsaugos sistemą.

— Mažinti Europoje Amerikos kariuomenės skaičių, nors visos kariuomenės iš ten neatitraukti.

Prel. J. Labukas — vyskupas Kun. J. Aviža — sielovados direktorius

Pranešimu iš Romos, tenai konsekruotas vyskupu prel. J. Labukas, perėmęs valdyti Kauno arkivyskupiją ir Vilkaviškio vyskupiją po kan. J. Stankevičiaus.

Pasitraukus iš Vokietijos lietuvių sielovados direktoriui Tė-

— Bedarbių esą 4.3 proc. — mažiausias skaičius per 8 metus.

Sie patarimai, kaip juos vertina "U.S. News", siūlo mažiau kreipti dėmesio į Amerikos karinius ryšius su Europa, daugiau į ryšius su Sovietais ir kom. Kinija. Valstybės departamentas pasisakė prieš tokius patarimus kaip moratoriumas, kaip nepuolimo sutartis tarp NATO ir Varšuvos komunistinės grupės. Aps. sekr. McNam

maros pareiškimai NATO konferencijoje Paryžiuje taip pat siekė pabrėžti ryšius tarp Amerikos ir NATO. Susidaro išpūdis, lyg tai būtų patarėjai ne Baltųjų Rūmų, bet Kremliaus. Vienas tckijų patarimų paskelbimas yra naujas įrodymas de Gaulle tvirtinimui, kad Ameriką gali pasisukti į Maskvą ir susitarti su ja Europos sąskaita.

Popiežius Paulius VI lietuviams

Lapkričio 25 d. — Padėkos Dieną šventasis Tėvas Paulius VI priėmė specialioje audiencijoje tremtinių Lietuvos vyskupo V. Brizgį ir P. Brazį, Latvijos vyskopus J. Sloskans ir J. Rancans ir Gudijos vysku-

pa Sipovič-Marijonų kongregacijos generolą.

Sventasis Tėvas pareiškė, kad tikrai kasdien maldoje prisimena mūsų nelaimingas tautas, ragino visus melstis kartu su juo neperandant kantrybės ir vilties, pavedė perduoti tuos žodžius visiem lietuviams — Lietuvoje ir už Lietuvos.

Grįžusiem iš Romos vyskupam Sventasis Tėvas davė teisę jo vardu suteikti apataliką palaiminimą saviem žmonėms, kurių tarpe vyskupai laikysis.

ADENAUERIS: baltiečiai pavyzdys vokiečių tautai

Lietuvos diplomatinis šefas S. Lozoraitis, Baltijos Draugijos Vokietijoje kveičiamas, dalyvavo draugijos įsteigimo 10 metų minėjime Bonnoje. Šia proga min. Lozoraitis, pasiūlytynybės patarėjo dr. A. Geručio lydimas, buvo priimtas Federalinės Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje.

Tarp gausių Baltijos Draugijos gautų iš vokiečių politikų sveikinimų ypač pažymėtinas buv. Vokietijos kanclerio K.

Adenauerio raštas, kuriame jis dabartinę tvirtą lietuvių, latvių ir estų laikyseną sovietų okupacijoje stato pavyzdžiu vokiečių tautai.

PARTIJOJE:

— Nixonas ar Romney? Galimas rados, kad balsuotojų respublikonų 55 proc. šiuo metu pasirinktų Nixoną ir prezidentus, 38 proc. gub. Romney; demokratų 35 proc. pasisakytų už Nixoną, 52 už Romney; nepriklausomų 42 proc. už Nixoną, 43 už Romney.

— Kennedy ir prezidentus? Pagal Gallupo duomenis demokratų balsuotojų šiuo metu 56 proc. pasisakytų už Robert Kennedy ir prezidentus.

— New Yorko artimiausiose rinkimuose, 1966, gubern. Rockefelleris ir sen. Javits gali susikeisti pareigomis: Javits noris būti gubernatorium, Rockefelleris senatorium.

— Dr. Martin L. King, kovos dėl "pilietinių teisių" vadas, gruodžio 1 pareiškė, kad jeigu Kongreso komitetas priešamerikinei veiklai tirti ims ieškoti pilietinių teisių sąjūdį infiltravusių komunistų, tai prieš komitetą bus paleistos tokios jėgos, kurios palaidos tą komitetą.

— Baltuosiose Rūmuose svarstoma, ar nevertėtų prezidentui LBJ per Kalėdas aplankyti karius Vietname.

kiečių ir kitų tautinių grupių. Daugelis prašo papildomai atsiųsti knygelės "The Baltic Countries" ar kitos medžiagos anglų kalba. Atėjo šimtas sveikinimų ir paraginimų darbo nebaigti tuo vienu žygiu.

"Chicago Tribune" padarė pasikalbėjimą su žygio koordinatoriumis Keziu, Mažeika, Sniečkom lapkričio 30 platesnei informacijai apie lietuvių ir Lietuvą. New York Times tebegauja laiškus su kritiškom pastabom dėl mažo dėmesio manifestacijai.

Platesnę informaciją lietuvių visuomenei komitetas pasiekės gruodžio 18.

Kaip vadinsimės — ponais ar draugais?

Chicago lietuvių pokalbis su Vilniaus universiteto rektorium prof. dr. J. Kubiliu

Darbininko bendradarbis R. Kalnius parūpino išsamų to pokalbio aprašymą:

Lapkričio 13, kai lietuvių jaunimas ir visuomenė išpūdingom demonstracijom New Yorke reikalavo Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvės, tos pačios dienos vakarą, Cicero, Illinois, J. Kreivėno bute, susirinkęs vyresniųjų lietuvių būrelis aiškino su pavergtosios Lietuvos Vilniaus universiteto rektorium prof. dr. J. Kubiliu, kaip išsivijos lietuvių turėtų vystyti "kultūrinius ryšius" su pavergtosios Lietuvos žmonėms. Pasitarime dalyvavo: Juozas Kreivėnas, Edvardas Sulaitis su poniu, Povilas Gaučys, Jonas Mulokas, Juozas Pautienius, Vladas Jakubėnas, Adolfas Baliūnas, Jonas Dainauskas, Gediminas Galva, Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. J. Kubilius ir dar neapžintas asmuo — "angelas sargas". Keli kvietė asmenys į pasitarimą neatvyko.

Kvietieji svečiai į J. Kreivėno butą pradėjo rinktis prieš septintą valandą. Pirmieji atvykę rado šeiminingą J. Kreivėną, rektorių J. Kubilių ir neapžintą asmenį. Ne vienas pagalvojo, kad nematytas žmogus gal taip pat kvietas svečias, pasitarimo dalyvis, bet kai nežinomasis tik tylėjo, tylėjo ir tylėjo... pradėta įsitikinti, kad jis turi kitokias pareigas.

Susirinko vyrai pasikalbėti be jokio plano, be jokio pasiruošimo, padrikai. Iniciatyva pateko į svečio J. Kubiliaus rankas labai lengvai. Pirmiausia pasitarė: ar šis pasitarimas viešas, su aprašymu spaudoje, ar slaptas, be informacijos spaudai. Sutarta, kad šis posėdis yra uždaras. Svečias rektorius J. Kubilius nuotaiškai palengvino: jam vistiek — pasitarimas gali būti viešas, su aprašymais spaudoje, gali būti uždaras, jei to norima. Tik valandėlį praėjus J. Kubilius pareiškė, jog grįžęs apie šį pasitarimą turės padaryti pranešimą. Nepasakė, kam pranešimą darys; nepasakė, ar jis bus viešas ar uždaras.

(Slaptumas savaime dinga, kai Ed. Sulaitis padarė pokalbio dalyvių nuotrauką. Tada J. Kubilius padarė jam savo aparatą, kad padarytų ir jam dvi nuotraukas).

Nežymiai iškeliamas klausimas: kaip vienas kitą vadinsime — ponu ar draugu. Svečio gera nuotaika rodė, kad pono vardas niekam nepakenks, ir taip paliekamas pono titulas, be pasipriešinimo nugalėjęs "draugą".

Vienas pasitarimo dalyvių pastebėjo, ar gerai toks pasitarimas šį vakarą, kai New Yorke vyksta lietuvių jaunimo ir visuomenės demonstracijos už Lietuvos laisvę. Padėtį išgelbėjo svečias, pasakydamas, kad demonstracijos jau pasibaigusios, New Yorke jau viena valanda vėliau, tad dėl to neverta jaudintis.

Pirmieji klausimai liečia Vilniaus universitetą. Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. J. Kubilius paaiškino: universiteto rektorių skiria valdžia neribotam laikui. Studentų niekas neverčia vykdyti į Sibirą ar kitus sovietinius kraštus, bet kituose kraštuose (Sovietų Rusijos) ir Sibire didesni atlyginimai, todėl ne vienas iš Lietuvos išvažiuoja. Studentai, kurie gauna stipendijas, baigę mokslus, turi 2 metus dirbti ten, kur juos skiria valdžia. Daugumas pasirenka Sibirą ar kitus naujai kultivuojamus kraštus. Universitete nelietuvių studentų sudaro 10-12 proc. Amerikos lietuvių studentams Vilniaus universitete galėtų būti

skirtos 2 ar 3 vietos. Jei atsirastų daugiau, sunkumų nesudarytų, nes pats rektorius pasistengtų to pasirūpinti.

Profesoriaus universitetan kviečia prie kiekvieno fakulteto veikiančios tarybos, fakulteto dekanas vadovaujamas. Paklaustas, ar išsivijos profesoriai ir galėtų būti kviečiami, atsakė, kad daugumas jie jau yra per seni, todėl kvietimų negali tikėtis. Vilniaus universiteto rektorius nenorėjo užsiminti apie jaunuosius lietuvių profesorus.

Rektorius J. Kubilius siūlė keistis moksliniais darbais. Paklaustas, kaip suprasti faktą, kad iš Lietuvos galima gauti knygų, kiek jų norima, bet lietuviška knyga iš Amerikos ir Lietuvą neįsileidžiama, atsakė trumpai: "Duckite — nuvešit".

Vilniaus universiteto rektorius, atsakydamas į klausimus, aiškino toliau: Lietuvoje nelietuvių gyventojų yra 20 proc. Žydų yra 7000, jų skaičius vis didėja, o lenkų mažėja. Paklaustas, kodėl okupuotoje Lietuvoje sumažėjo gyventojų skaičius, nors nelietuvių padidėjo, atsakė, kad daugiausia kalti banditai, kurie o karo gyventojus žudė, vėliau patys buvo sunaikinti. Vienam pasitarimo dalyviui priminus, kad jo vadina mieji banditai mūsų akyse turi didvyrių partizanų vardą, rektorius atsakė, kad šiuo metu tai nesudaro reikšmės. Paklaustas, kodėl Rytprūsiai neprijungti prie Lietuvos, atsakė, kad tikrai nežinau, bet jam atrodo, kad valdžia jų neėmėsi, nes neturėjo gyventojų Rytprūsiam apgyvendinti. Jei Lietuvos gyventojų dalis būtų buvusi perkelta į Rytprūsius, Lietuvoje būtų likusi tuštuma, kurią būtų reikėję užpildyti žmonėmis iš kitų kraštų.

Rektorius J. Kubilius siūlė keistis meno parodomis. Lietuvių dailininkų grafikos kūrinių jau kuris laikas yra Chicagoje. Amerikos lietuvių dailininkų paroda Lietuvoje sveikintina. Dailininkai būtų patenkinti. Finansiškai reikalais nėra reikalo rūpintis, nes viskas bus sutvarkyta. Amerikos lietuvių dailininkų parodos katalogas galėtų būti spausdinamas Chicagoje. Vienam pasitarimo dalyviui pareiškus, kad laisvės ir nepriklausomybės neišsivadėjome ir neišsivadėsime, kad dabar Lietuva ne laisva, bet okupuota, rektorius atsakė, kad tą klausimą reikia peržiūrėti ir, kas buvo, užmiršti.

Pasitarime dalyvavęs ekonomistas priminė, kad marksizmas jau atgyvenęs, jo dogmos pasenusios, todėl nevertėtų marksizmo mokslui tiek daug laiko skirti universitetuose. Atsakė: tai pažūru skirtumas, Sovietų Sąjunga yra socialistinė valstybė, ir marksizmui moksle turi būti skiriama daug vietos.

Vietos nuotaiškai dėl to pokalbio korespondentas perduda tokiais žodžiais:

Sueiti į sąlytį su Amerikos lietuviams bandė ne vienas iš pavergtosios Lietuvos atsiųstas valdžios pareigūnas, rašytojai, menininkai... bet nesisekė. Rektorius prof. dr. J. Kubilius su "angelu sargu" pirmasis pasiekė didesnę laimikį, bent sutelkęs į būrį ir pasikalbėjęs su neorganizuotos lietuvių visuomenės veteranais, kurie prieš 21 metus savo valia palikdami gimtąjį kraštą tikėjo laisvės kovos prasmingumu.

Kitas bendradarbis iš Chicago informuoja, kad kariuomenės šventės rengėjai atsisakė programoje nuo choro, jei jam diriguos asmuo, kurio bute buvo anas pokalbis.

VIETNAME: karo takas plėtėja, komunistam nenorint derėtis

Ivykiai rodo karo stiprėjimą ir plitimą. Pagal aps. sekr. McNamoras pareiškimą, š. Vietnamo jau 8 pulkai yra p. Vietnamo viduryje. Kas mėnuo sieną pereina po 4.500 naujos kariuomenės. Kom. Kinija pasisakė padidinsianti tiekimą š. Vietnamui, duosianti savų žmonių sugriautiems tiltams, geležinkeliam atstatyti. Sovietai pristato raketų. Žvalgybos apskaitymu, priešlėktuvinių pabūklų esą 7.000, raketų bazių bent 30. Tik jos personalas dar nedaug treniruotas — iš 80 paleistų raketų tik 8 kildė Amerikos lėktuvus.

Amerikos nuostoliai Vietname auga. Ligi lapkričio 20 viršum š. Vietnamo neteko 148 lėktuvų ir 110 lakūnų, viršum p. Vietnamo neteko 65 lėktuvų. Lapkričio 24 pranešimų, vienos savaitės nuostoliai pakilo iki 240 užnušusių, 470 sužeistų. Ko rejos kare savaitės nuostolių vidurkis buvo 209 žuvę.

Tokia padėtis verčia Ameriką savo jėgas didinti. Kariuomenės dabar esą 165.000. McNamara nepaneigė ir nepatvirtino, kad skaičius gali būti padidintas iki 300.000. Patvirtino, kad 7 laivyną pasiūstas didžiausias pasaulio atominių lėktuvnešis "Enterprise" su atominiiais povandeniniais laivais. Kyla aštrus klausimas: ar "nusiimti pirštinais", pasak U. S. News..., ir smogti visa jėga, ar vykdyti ir toliau tik dalines oro atakas. Vyriausybė laikosi antro nusistatymo. Kariuomenėje auga pirmasis reikalavimas — bombarduoti visus karinius taikinius š. Vietname, blokuoti Haiphong uostą, pro kurį š. Vietnamas gauna paramą iš Sovietų ir kt.

Į vyriausybės paaiškinimus, kad aviacija nebombarduoja š.

Vietnamo miestų, saugodama civilinius gyventojus, susilaukia kariuomenės žmonių nuste-bimo: esą keistas karas, kuriame Amerikos bombonešiai bombarduoja pietų Vietnamo civilinius gyventojus, bet nebombarduoja š. Vietnamo. R. Nixonas ir kt. aiškino, kad šitokia vyriausybės politika gali virsti

SYK! NKRUMAH NEPASISEKĖ: už kolyjimą Amerika nesumokėjo

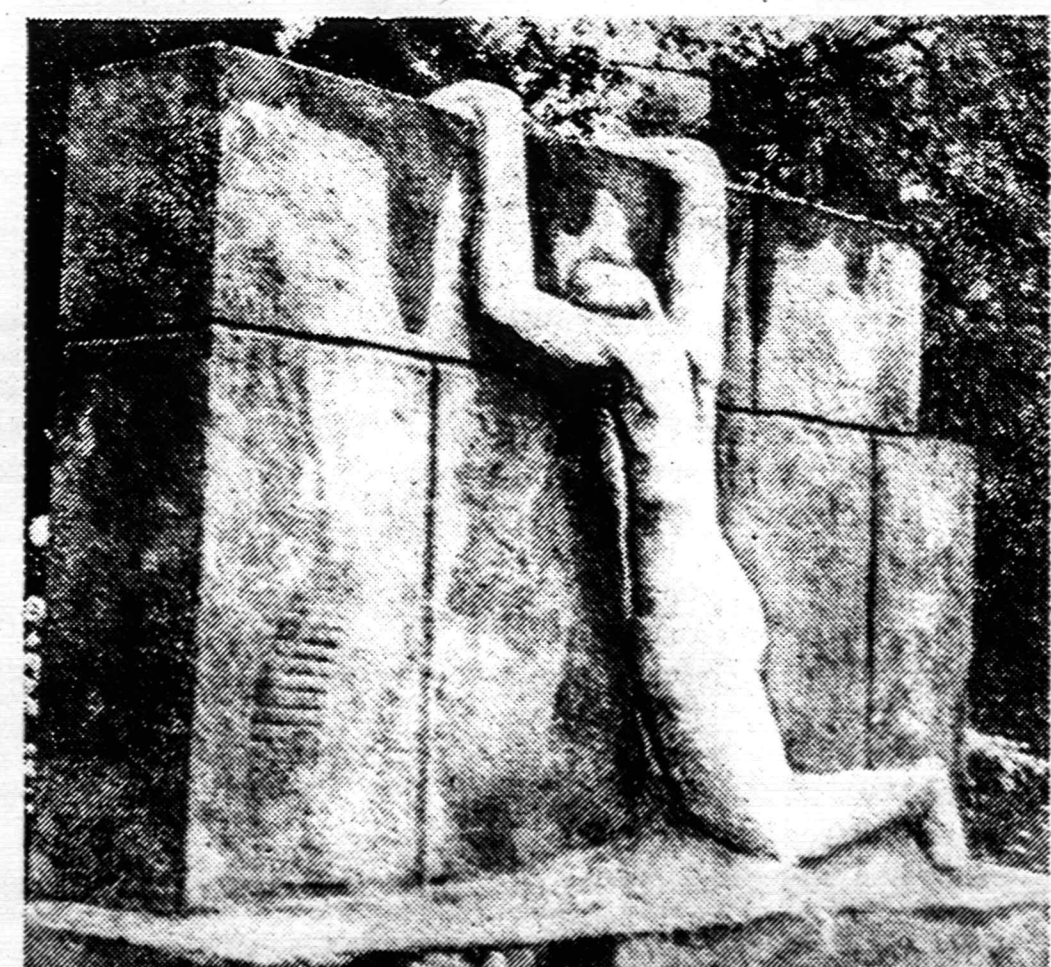
Ghanos prezidentas Nkrumah (kuris Amerikoje buvo išgyvenęs 10 metų) parašė knygą apie "neokolonizmą", kurio atstovu laikė Jungtinės Valstybes. Amerikos "Peace Corps". Pasaulinis bankas, tarptautinės pažangos agentūra, Informacijos įstaigos esą to "neokolonizmo" įrankiai. Tarp kitko Ghana visų tų įstaigų patarnavimais naudojasi. Tokia knyga suniekinęs Ameriką ir už mažiausius patarnavimus išgarbinęs komunistines valstybes, S. Nkrumah prašė iš Amerikos naujų 100 mil. paramos. Tikėjosi, kad sena taktika laimės; juo labiau Ameriką kolios, juo daugiau iš jos gausi; šiuo kartu apsiriko — Amerika milijonų nedavė.

— Maskvoje Gromyko gruodžio 1 pasitarime su Anglijos ministru Stewart atsakė, kad Vietnamo karas baigsis, kai Amerika nutrauks oro atakas ir pasitrauks iš Vietnamo.

— Jungt. Tautos lapkričio 29 nutarė kvietiti kom. Kiniją į nusiginklavimo konferenciją. Gruodžio 1 Kinija atsakė nedalyvausianti.

— Valst. sekr. Rusk pareiškė, kad per tarpininkus ryšys su š. Vietnamu turimas veiksmas savaitė, bet į visus siūlymus derėtis jie atsako tyla.

kaltinimu vyriausybei artimiausiose rinkimuose. Išėjis — arba derybos arba sustiprintas karas.

PAMINKLAS PRIE SIENOS bėgusiems į laisvę ir žuvusiems, dabar pastatytas vakarų Berlyne. Nuo 1961 žinomi 54 žuvę, iš tikrųjų žuvusių skaičius tris kartus didesnis. Siena yra 27 mylių.

LAPKRIČIO 13 ATGARSIAI

A. Sniečkus, Lapkričio 13 komiteto vienas iš koordinatorių informuoja:

Lapkričio 13 žygi baigdamas komitetas rengia leidinį "Report of the Committee to Restore Lithuania's Independence", kuriame sudės visą žygio medžiagą. Numato jį išleisti iki 1966 vasario pradžios ir parduoti po 1 dol.

Jungtinių Tautų delegacijas lanko kasdien. Daugelis delegacijų priima nuosirdžiai ir šiltai pačiam Baltijos valstybių klausimui.

Visos lapkričio 13 eisenos iš-

kilmės buvo įrekorduotos specialisto John A. Zee su kalbom ir apklausinėjimais iš publikos. Įrekorduotas ir Baltijos valstybių klausimo "Įnešimas" Saugumo Taryboje. Įrekorduotas darbas techniškai labai geras. Kaip dabar yra, perdavimas trunka tris su puse valandos. Jei bus pageidavimo iš visuomenės, komitetas numato padaryti sutrumpintą laidą vienoje ilgo grojimo plokštelėje.

Atsišaukimo paskelbimas N. Y. Times vis dar randa atgarsio. Dar ateina laišku su parama ir pasiteiravimu iš ameri-

Sovietiname ūkyje vėl grįžo Stalinas

Sovietuose opiausias reikalas yra ūkis. Vis negali pagaminti net tiek, kad užtektų pakankamai savo krašto gyventojams. Mėgina Chruščiovas reformas. Mėgina dabartinę valdžią garsinti prof. Libermano reformas. Apie visas pradžioje daug kalbama kaip apie išganyką, o paskui vėl visos pasmerktos kaip nepasisekimo kaltininkai. Apie Chruščiovo įpėdinių ūkinės reformos vaizdžiai informuoja ir komentuoja vokiečių žurnalas "Der Spiegel" spalio 13 dienos nr. (kuris redakciją pasiekė K.C. dėka).

GRĮŽTA SENI DRAUGAI, kuriuos buvo išmetęs Chruščiovas

Sovietų min. pirm. Kosyginas prieš kiek laiko grįžo į Maskvą tokį Nikolai Baibakov, 53 metų. Jį padarė savo pavaduotoju ir planavimo komisijos čefu. Su juo grįžo ir 18 jo buvusių bendradarbių, kuriuos visus drauge su Baibakovu Chruščiovas buvo išgrūdęs į provinciją dėl nesugebėjimo organizuoti ūkį. Tai buvo 1957. Tada buvo panaikintos jų vadovautos ministerijos — net 32. Dabar jie grįžinti ir 28 ministerijos atstatytos.

Žurnalas teigia, kad šios reformos reiškia grąžinimą ūkiniam gyvenimui centralizuotos organizacijos, kuri buvo Stalino laikais. Pats naujasis planavimo šefas Baibakovas buvo Stalino ministeriu 9 metus.

KODEL CHRUSČIOVAS NAIKINO STALINĄ, Kosyginas naikina Chruščiovą ir grąžina Staliną?

Chruščiovas kaltino Stalino laikų ūkinę biurokratiją, kuri iš Maskvos norėjo valdyti visų kampų ūkinį gyvenimą. Jis įsakė naikinti centrinę ministeriją ir organizuoti regioninius ūkinius vienetus, kurie atsižvelgtų daugiau į vietos gamybinės sąlygas. Tikėjosi didesnės produkcijos.

Susilaukė betgi ir to, ko visi nelaukė. Esą su ūkiniu regionalizmu Stalino nuslopinta tautinė sąmonė ėmė reikštis 106 milijonuose nerusų, kuriuos valdo Sovietai. Labiausiai, pasak Spiegelio, tas "vietininkiškumas" vietinis patriotizmas ėmė reikštis Baltijos kraštuose, Kaukaze ir Ukrainoje. "Nuo Maskvos centralizacijos varžtų atpalaiduotas ūkio gyvenimo standartas ėmė greitai kilti Estijoje, Latvijoje, Gruzijoje ir Ukrainoje — greičiau nei pačioje Rusijoje. Ypatingai Baltijos valstybėse..."

Talino premiesčiuose ėmė dygti gyvenamieji namai, kurie ne kitaip atrodė kaip Baltijos pajūryje prie Kielo ar Liubeko. Rygos gatvėse auto judėjimas tirštesnis nei Maskvoje. Rygoje ir Vilniuje yra elegantiškesnės ir turtingesnės krautuvės, daugiau restoranų, kinų, gausnės rinkos, į kurias kolchozininkai suveža savo gaminius, nei Volgograde, Smolenske ar Novosibirske. Prekės iš Baltijos kraštų ar iš Ukrainos

Chruščiovo įpėdiniai panaikino Chruščiovo įvestą ūkinį regionalizmą, grąžino Stalino laikų centralizaciją. Jai vadovauti paskyrė Stalino ministerį. Priežastis — ūkinis regionalizmas gavo tautinį savarankiškumą

visoje Sovietų Sąjungoje yra laikomos geros kokybės ženklu... Net tolimojoje Azijoje, Alma Ata, architektai stato drąsesnius ir modernesnius namus nei nuobodžioje Maskvoje. Gruzijoje, kur auginama arbata ir vaismedžiai, kolchozų milijonierių yra daugiau negu derlingo juodžemio pietų Rusijoje. Po lankymosi viename Gruzijos pavyzdiniame kolchoze Chruščiovas sušukęs: "Mes turime pralenkti ne Ameriką, bet tik Gruziją!"

Bet visa tai neleistina. Neleistina, kad jaunesnieji pralenktų "vyresnįjį brolį".

ATGIJĖS VALYMAS, infiltruojant rusus

Sovietų Sąjungoje teoretiškai "respublikos" yra lygios. Bet praktiškai Rusijos respublika yra "lygesnė" už "lygias". Tikroji valdžia visose tose "respublikose" priklauso rusams — jie stovi prieky kariuomenės, milicijos, saugumo; jie kontroliuoja susisiekimą, spaudą ir kitas

informacijos priemones. Šita rusų valdžia ėmė spausti respublikose su centralizacijos panaikinimu pasireiškusi "vietininkiškumą". Jau pats Chruščiovas 1959 nuėmė nuo valdžios Latvijos min. pirmininko pavaduotoją Eduard Berklov ir jo bendradarbius; jie visi dingę Rusijoje be žinios. Dingo dėl to, kad pasisakė už Latvijos pramonės gamybą Latvijos gyventojų reikalam.

Panaši valymo banga 1960-61 ištiko penkias Azijos respubli-

kas. Partijų 24 sekretoriai ir 9 centrų komitetų nariai buvo išmesti iš partijos dėl "nacionalistinių nukrypimų". Gruzijoje, Stalino tėviškėje, Batume, saugumas susekė mokinių organizaciją, kuri kovojo už savo kalbos grynumą: kiekvienas narys, jei tik pavartodavo skolinį iš rusų kalbos, turėdavo sumokėti organizacijos išdui tam tikrą piniginę baudą.

Atskirų respublikų tautiniam sąjūdžiui nuslopinti 1962 gale Kremlius įsteigė Sovietų Sąjungos kompartijos specialius biurus vidurio Azijai ir Transkaukazui. Tų biurų prieky pastatė Vladimirą Lomonosovą ir Guri Botškarovą.

Tuo pat metu, pagal žurnalo informaciją, Kremlius visom priemonėm ėmė skatinti didžiarių infiltraciją į pakraštines respublikas. Penkiolika milijonų iš Rusijos įkraustyti į Sovietų valdomą Turkmeniją, kur prieš 13 milijonų vietos gyventojų rusai jau sudarė daugumą. "Kas ketvirtas iš šių milijonų baltiečių yra atkeliavęs iš vidurio Rusijos. Kai Estijos vyriausybė šį pavasarį paskelbė potvarkį, kuris turėjo apsaugoti tris didžiuosius Estijos miestus — Talliną, Tartu ir Kohtla — Jarve nuo rusų antplūdžio, Maskvos "Pravda" pakėlė triukšmą."

KIRVIS PRIE ŠAKNŲ — atimti ūkinį savarankiškumą

"Lokaliniam patriotizmui" galutinai respublikose likviduoti Chruščiovo įpėdiniai Brežnevą ir Kosyginą nusprendė imti radikaliausios priemonės — pridėti kirvį prie ūkinio savarankiškumo šaknų. Tris dienas centro komitetas svarstė ir 1965 rugsėjo gale nusprendė: ūkinę decentralizaciją turi būti baigta ir grąžinta centralizacija pagal bendrą planą iš Kremliaus.

Jos priekyje pastatytas Baibakovas, kuris 9 metus buvo ištikimas Stalino ministeris.

tą amžiaus kryželį. Pats laikas būtų paruošti pavaduotoją.

Mano surinktomis žiniomis, kol mūsų atstovybė tebėra neuždaryta, labai laikas iškelti ir aukštesnį postą K. Čibirą, nes jis iš spaudos attaché posto negalės iškviesti į Charge d'affaires a.i., kai tokis reikalas kada šitai atsistos.

Ne mūsų reikalas pirštu prikišamai nurodinėti, kas šiuos reikalus privalėtų patvarkyti, bet parodome faktus, kurie reikalingi geros rankos patvarkymo.

K. Grauzniui Montevideo mirus, atrodo, buvo tinkamiausia proga pasiūlyti tenai iš Romos St. Lozoraitį, Jr., o toje atstovybėje būtų ir be jo apsieita. Praleista gera proga, gaila.

Bendrai susidaro įspūdis, kad nedaug kas iš viso tesuka galvą, kaip toliau bus su tais apytūciais postais? Ar jiems jau nulemta patiems užgesti!

Dr. P. Mačiulis

BALTIEJI RŪMAI neseniai paskelbė šią nuotrauką, kai pop. Paulius VI lankėsi New Yorke. Su jo palydžiu sėdintis kongresmanas John J. Rooney, šalia Mrs. Rooney.

KAIP BUS TOLIAU SU ATSTOVAVIMU LIETUVAI?

Sitos mintys man atėjo galvon, kai mūsų spauda rugsėjo mėnesį priminė lygiai prieš metus pasitraukusį iš savo ilgai užimto posto New Yorke buv. gen. konsulą Joną Budrį. Tai, kaip visiems žinoma, kartojasi kone pamečiui: tai vienur, tai kitur numiršta mūsų žmonių, kurie anksčiau naudojo valstybės suteiktais titulaus sveikatos kraštuose atstovauti Lietuvos interesams.

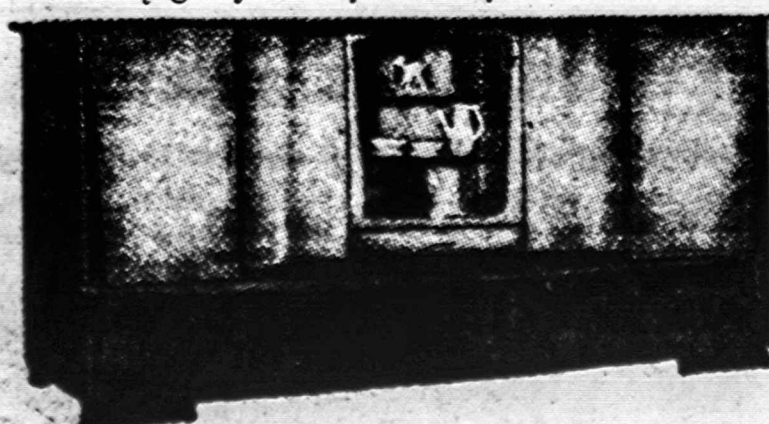
Tokių žmonių ir vietų šiuo metu mes nebedaug turime, ir atrodo, apie jų skaičiaus papil-

dymą nieko negirdim, primiršę aną daktarą V. Kudinkos paskatą, kad, "kai audra išverčia kūrį stulpą vieną... kad neišlaikytumėm", bet "išgriauto vieton statytume kitą, naują stulpą".

Pirmoj eilėj stovi Washingtonas su laikinai einančiu atstovu pareigas Juozu Kajecku. Veik panašioje padėty yra ir mūsų igaliotasis reikalų vedėjas Vatikane; S. Lozoraitis panašion pareigon paskyręs Anatolijū Grisoną Montevideo mieste, Urugvajuje. Geriausioje padėtyje (bent savo asmeniu) ligi šiolie neprastai buvo traktuojamas Londone B.K. Balutis su patarėju Balioku, tik ir iš tenai ateina žinios, kad kaip dainai "sutvarkė" savo paskolas Baltijos kraštams su sovietine Rusija, taip ir anglams, girdi, parūpę išgauti savo kelis milijonus svarų investuotų Baltijos kraštuose, kuriuos užgrobė Maskva.

Kad ir danai ir anglai dėl tų kelių ar keliolikos milijonų kronų ar sterlingų nebūtų "susišankrutavę", tai kiekvienam aišku, bet šio ne investicijose pakastas. Čia yra siekimas užuolankomis prieti prie dabartinės esamos padėties (status quo) Baltijos kraštuose pripažinimo, ko, suprantama, bolševikai visą laiką laukia.

Vienintelis Importuotojas Amerikai
Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDELYJE VISADA Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se

ADOLFSCHRAGERFURNITURE, Inc.
Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė
DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C.
Tel. TR 9-0400

Adara kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštadieniais iki 6 v. vak

Ryšium su artėjančiomis šventėmis, laikas pagalvoti apie pasiuntimą siuntinio—dovanų savo giminėms USSR.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Amerikoje žinoma firma, turinti daugelį metų patyrimą pristatyti licenzuotus siuntinius į visas USSR dalis, pasiūlo Jums savo paslaugą. FIRMA TURI V/O VNESPOTORG LEIDIMĄ. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS. Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių.

PRIEINAMOS KAINOS

Katalogų galite gauti visuose mūsų skyriuose ir vyriausioje įstaigoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th Street, Room 1101

New York, N.Y. 10036

Tel.: CI 5-7905

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokių reikalų kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N.Y.
Tel. Virginia 6-1800

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknei. Pasiųpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N.Y.C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienį, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleiskite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1966 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data) (Parašas)

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (T. 3e Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisydo savo nuostatais. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Priešo pagieža — geras ženklas

Gera praėjusią lapkričio 13 manifestaciją New York'e stebėjo taip pat Lietuvos laisvės prieštai. Jie stovinėjo šaligatviuose ir su kartumu sekė, kaip tūkstančiai lietuvių ramiai ir kultūringai demonstravo. Tada, matyti, tokiem mizarom ir bim-bom trenkė mintis: būtų reikėję prieš tuos 'laisvintojus', 'fašistus', 'hitlerininkus', 'žmonių apgaudinėjotuosius' paskieisti anglių kalbą lapeliu.

Taip dabar gailinasi komunistinės 'veislės' (jų žodžių tariant) 'Laisvės' redaktoriai. Gal tada būtų įvykęs koks triukšmelis ir padrumstės tą kultūringą demonstraciją. Kai nieko panašaus neįvyko, kai New York'o policija rengėjam dargi išreiškė padėką, jog lietuvių manifestantai net ir gatvės bei aikštės paliko švarias, neįsėmė tenai savo plakatų ir atsisaukė, tai raudonoji 'Laisvė' nenusloja 'bliauti' (irgi jų žodis) jau trečia savaitė.

Lapkričio 26 'išblivė' per visą puslapi dviejų skiltių savo įžanginį, kad dar kartą įrodytų, jog iš tos manifestacijos išėjo tik 'keberickšt'. Bet tokios jų pastangos ir iš pusiausvyros jau visai išėjus kolonijimas ne tik manifestacijos rengėjų bei dalyvių, bet ir JAV senatorių, rodo, kad lapkričio 13 laisvės žygių buvo išpušimas, reikšmingas ir Lietuvos nepriklausomybės priešam labai skaudus. Užtat jie ir nirsta, užtat ir 'bliauti'.

Jungtinėse Tautose skautų akademikų paleistas šūksnis, kad Baltijos valstybės būtų įsileistos į šią tarptautinę organizaciją, maskvinių kolaborantų pavadintas 'chuliganukų žygiu'. Tuo tarpu JAV televizijos pranešime buvo pastebėta, kad

NELĖ
MAZALAITĖMIESTELIS.
KURIS
BUVO
MANO

Laimėjęs "Aidų" premiją

(33)

Jis negalėjo net ant bandos rėkti, — galvojo klebonas, — jis turėjo kiekvienai neklausiai karvei užbėgti už akių, nuolat bėgianti turėjo, nė šuns nemokėjo prisipašyti, kad padėtų. Ateina vakaras, karvės mūkia ir avys prašosi nakvynės, namie girdžėjo svirtis, žmonės garsiai apsimėto klausimais ir atsakymais, ir juokavimais, varlės kurkia migloje, pievose, armonika groja šeštadienių naktimis — tik tai jis tylėjo.

Ar tylėjo? Ar nedainavo jis savyje? Visas dainas, labai aukštas gaidas ėmė jis ir išskeldavo dar aukščiau, ir gūdžiai, gailiai, kaip tvirti kaimo vyrai mokėjo traukti, ir vadovavo jis visiems, ir dainas patarinėja — tik tai niekas negirdi.

O kai suaugo į pusvaikį, gerai, kad giminais atsirado čia ir pasimė — gerai, nes abu jie buvo tokie, apsimilę, ten po kojomis nesimaišė šaunūs bernai, nematė nei dailių mergelių — jų kalvėje dundėjo priekalas ir kūjai, tinko ir trupėjo geležys. Visokie geležys — ir tie dainavo, nė vienas nebuvo be balso, kai susitiko su juo pasagos, plūgai, ratlankiai, uždoriai.

O sekmadieniais buvo kita muzika — grojo vargonai, jis žinojo, kad aukštai yra vargonai pilni vamzdžių ir net dumplės padeda jiems. Tačiau nieko nėra geresnio, kaip tai, kad visi žmonės gieda. Visi, visokiais balsais, niekas jų neragina, niekas nestabdo — jie patys, iš širdies šaukia Dievo, skundžiais ir dėkoja — viskas yra jų giesmėje.

Drausmė ir susiklausymas yra laidas...

Vliko pirmininko Vaclovo Sidzikausko kalba Vliko seimo posėdyje
š. m. lapkričio 27

Laisvojo pasaulio valstybių vyriausybės principinis nusistatymas Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybės ir laisvės atstatymo klausimu nepakitė. Jis buvo ir tebėra teigiamas. Ypač didžiausioji ir galtingiausioji laisvojo pasaulio valstybė, Jungtinės Amerikos Valstybės, jos vyriausybė ir kongresas nėra pašykstę ir apčiuopiamų tokio nusistatymo įrodymų.

Dėmesio ypačiai yra verti šie faktai:

(1) Valstybės Sekretoriaus pareiškimas Vasario Sešioliktosios proga.

(2) Valstybės Sekretoriaus suteikta audiencija Jungtiniam Baltiečių Komitetui, kurį sudaro Amerikos estų, latvių ir lietuvių centrinių organizacijų po du atstovus. Lietuviams Jungtiniam Komitete atstovauja Al. to pirmininkas Leonas Simutis ir pirmasis vicepirmininkas dr. Pijus Grigaitis. Valstybės Sekretoriaus gestas priimančiam Jungtiniam Baltiečių Komitetui yra išsidėmėtas, turint galvoje jo sutapimą su Kremliaus pastangomis dvidešimt penktąsias agresijos metines paversti ir jos įteisinto data. Iš viso buvo tai pirmas po Baltijos valstybių okupacijos kartas, kai

Amerikos Valstybės Sekretorius priėmė Amerikos lietuvių, latvių ir estų atstovus.

(3) Reikšmingas faktas ir ne be ryšio su aukščiau minėtais Valstybės Sekretoriaus žygiais yra ir Atstovų Rūmų Užsienių Reikalų komisijos europinio pakomiso apklašinėjimai apie padėtį Sovietų pavergtose Baltijos kraštuose ir šių apklašinėjimų įkandin žjės Atstovų Rūmų vienbalsis nutarimas dėl Kongresmano John S. Monagan iš Connecticut pasiūlytos Rezolucijos Nr. 416, reikalaujančios Amerikos vyriausybės žygių, bet kiekvieno atveju jo politinė ir moralinė reikšmė yra labai didelė, ir ne be pagrindo Kremlius ir jo kvailingai okupuotoje L. etuvoje jaudinasi ir piktai puola laisvuosius lietuvius ir jų pastangas. Negalima paneigti, kad Atstovų Rūmų vienbalsis nutarimas atsisirasti daug svėrė ir Los Angeles Rezolucijų Komiteto akcija.

(4) Ketvirtasis mūsų dėmesio vertas faktas yra Amerikos Prezidento skelbiama nuo 1959 metų liepos trečioji savaitė — kaip Pavergtųjų Tautų Savaitė.

Nors šiuometinės mūsų pastangos, kad Prezidentas tos savaitės proklamacijoje bent trumpu skiniu įskamti pažymėtų Baltijos valstybes, teigiamo atsiliepimo nesulaukė, užtat Pavergtųjų Europos Tautų Seimas savo organizuotos Savaitės minėjimus šiemet specialiai skyrė Baltijos valstybių bylai. Tai gražus Pavergtųjų Seimo solidarumas mūsų reikalui.

Šio potekstė norėčiau tik atkreipti dėmesį į tai, kad, nepaisant mūsų noro, kad Amerika užimtų griežtesnę poziciją Sovietų Sąjungos atžvilgiu, mes turime pripažinti, kad neturime pasaulyje kitos tokios atamos savo laisvės kovai, kaip Washingtonas. Teisingai 'Darbininkas' yra pažymėjęs: "Ar vertins vieną ar kitą (Amerikos) vyriausybės santykius su Pavergtųjų Seimu, viena yra negindijama: Amerika tebėra vienintelė pasaulyje, kurioje veikia tokia egzilių institucija ir kuri teikia politinę ir piniginę paramą tai egzilių veiklai. Vienintelė."

(5) Penktasis mūsų dėmesio vertas faktas, — tai birželio 30-tą Philadelphiaje prie Amerikos Laisvės Varpo švesta Laisvės Diena. Tai jau amerikiečių privačios pastangos. Jau eilę metų New York'o ir Philadelphiaje amerikiečių kelių organizacijų sambūris organizuoja Laisvės Dieną, kurios prasmė yra priminti Amerikos visuomenei dar svetimųjų jungą tebešančias tautas ir reikalą padėti joms laisvę atgauti. Pernai ta proga Philadelphiaje kalbėjo dabartinis Amerikos Jungtinių Valstybių ambasadorius Jungtinėse Tautose Arthur J. Goldberg. Šių metų Laisvės Diena specialiai koncentravosi Baltijos valstybių bylai.

Iš europinių valstybių suminėtas Federalinės Vokietijos Respublikos vicekanclerio pasisakymas jo atsakymo rašte Baltijos valstybių Laisvės Tarybai, kuriai Vliko Valdybos pirmininkas turi garbę pirmininkauti. Tame rašte vicekancleris Mende išskamiai pabrėžė, kad lygiai kaip ir vokiečių tauta, Baltijos tautos turi teisę į laisvą apsisprendimą ir politinę laisvę.

Teigiamų pasisakymų girdėjau ir lankydamasis šiais metais kai knrioše Pietų Amerikos respublikose. Ir ten, dau-

KALBA V. SIDZIKAUSKAS Vliko posėdyje. Nuotr. P. Ažnol.

giausia mūsų pastangomis, buvo suruošti įspūdingi Lietuvių Tautos kovų dėl laisvės 25-rių metų sukakties minėjimai, radę gražaus atgarsio tų kraštų spaudoje.

Pagaliau negaliu nesuminėti ir Tarptautinės Zmogaus Teisių Lygos akcijos. Tarptautinė Zmogaus Teisių Lyga yra ne vyriausybė organizacija, turinti patariamąjį statusą Jungtinėse Tautose. Kiek anksčiau toji lyga įteikė Jungtinių Tautų Specialiai 24-rių arba Dekolonizacijos komisijai memorandumą ir raštą, raginančius tą komisiją pradėti sovietų kolonializmo Baltijos valstybėse tyrinėjimą. Susirinkus šių metų Jungtinių Tautų generalinei asamblėjai, Tarptautinė Zmogaus Teisių Lyga raštu pirminę 24-rių komisijos pirmininkui savo memorandumą sovietų kolonializmą Baltijos valstybėse įrašyti į savo darbotvarkę.

(Bus daugiau)

— Manilos, Filipinų sostinės, burmistras išleido įsakymą, kuriuo yra draudžiama rūkyti autobusuose, tramvajuose, namų keltuvuose, didesnėse krautuvėse, ligoninių kambariuose, viešbučiuose ir pensionatuose, o taip pat šokių salėse, kabaretuose restoranuose ir naktiniuose lokaluose.

— Valstybės deficitas šiais metais numatomas apie 7 milijonai.

VLIKO seime kalba dr. P. Padalis.

Nuotr. V. Maželis

Ir jis gieda, jis gieda su savo parapijos, savo bažnyčios žmonėmis — jis neturi ko prašyti, tik tai amžino poilsio ir šviesybės tėvams, ir kad jo dėdė jaustųsi laimingas ir jie būtų parama vienas kitam — du kalviai. Jis net nemano prašyti sau į žmonas dailios mergaitės, jis junta, jog netinka užmesti Dievui tokių prašymų — bet labiausia jis trokšta tikėti giedoti, — turėti balsą. Tam, kad galėtų giedoti.

Tačiau kartais jis pajunta nusiminimą, jis žino, kad tik jo nebylys balsas gieda, ir jam pasidaro baisiai nyku, labiau, negu mažam būnant, kada prarado, ir nežinojo, jog visiškai prarado tikrąjį balsą.

Klebonas mato, kaip vyras laiko abiem rankomis stiklinę, jau tuščią, bet nepadeda jos šalin. Toks yra jo gyvenimas — tuščias, be išsipildymo. Tačiau kartą jį apėmė toks nuostabus atradimas: jeigu akieji turi vadovus, kurie šiek tiek atstoja jiems akis, ar jis negali kaip nors rasti, kas pakeistų jo balsą — ten, kur yra svarbiausia — bažnyčioje? Jis ne iš karto išgalvojo, bet kažkaip, kaip žemė ateina nuo žiemos į žydėjimą mėnesius, atėjo mintis apie varpelį. Varpelį, kuris stovi prie altoriaus kojų, yra arčiausia Dievo, ir skambėtų per tokį šventiausią momentą — didesnio iškėlimo nėra metalui, ne balsui, žmogaus balsui — ir tas varpelis giedos už jį.

Jie labai gerai susikalbėdavo su dėde — jie du kalviai, jie rinko savo uždario sidabrą, ir Kazimieras manė, jog už sidabrą brangesnis buvo varis, kurį atidavė tas jo artimiausias giminė: varinė patrankos šovinio nuolauža, kuri vos nepaguldė jo tolimoje žemėje. Tai bus ir jo dalis, tarė dėdė, padėka ir atsiprašymas, kad jis kariavo, nors ir per prievartą išvartas, kad muštų svetimus žmones, liepiamas prispaudėjų maskolių. Brangus buvo varis — tarė sau Kazimieras — jis tiko į jų abiejų balsus.

Ne iš karto jis padarė varpelį, sugadino ir taisė, tarytum lopė, ir iš naujo lėjo, ir kalte kalė — ir per visą tą darbo laiką jis giedodavo. Vieną akimirsnį jis buvo paukštis, kitą kartą piemenukas, ir jis prisiminė motinos balsą ir iliejo jį, ir savo vaikiskąjį — tada,

kai paskutinį kartą tuo balsu juokėsi, viską sugiedodavo jis į varpelį.

Ir dabar buvo atėjęs su juo į kleboniją.

Klebonas žiūrėjo į jį ir švelniai tarė:

— Gerai, kad tu man papasakojai viską, — ir žmogus buvo nustebęs, kaip lygiai ir pats kunigas, dėl to, ką jis pasakė. Tačiau jis kitaip negalėjo tikėti, tik tai, kad jam buvo leista išgirsti negirdimus dalykus.

Klebonas paėmė varpelį, labai pagarbiai, ir su skambino taip, kaip jis turės atlikti savo pareigas bažnyčioje, ir kaip kitaip jis dabar skambėjo, negu pirma buvo palingavęs jį prie durų, norėdamas atvesti, kaip kitaip! Ir klebonas prabilo vėl:

— Būk ramus, varpelis skambins per Pakylėjamą, kol sudi.

Klebonas pats nune-ė į bažnyčion, ir altoriaus tarneliais ir zakristijonui pasakė:

— Saugokit varpelį, jis yra labai brangus. Ir visada skambinkit jį per Sumą.

Per pirmo sekmadienio Sumą, kai klebonas atsisuko į žmones su palaiminimu — jis žvalgėsi, ne, nesizvalgė, bet surado akimis nebylį — jauną laimingą vyrą, mažą kūdikį — toks jis stovėjo Dievo akivaizdoje.

Ir žmonės buvo labai nustebę, kad klebonas yra labai pasikeitęs. Ne, jis nieko nepadarė keisto, nesakė jokio atveriančio žodžio, tačiau jie juto, lyg jis yra nužengęs iš ten, kur jis vienas stovėjo, atskirai ir rūdžiai — ir dabar nebuvo nieko skiriančio tarp jų ir jo tarpininko — visi buvo Dievo vaikai.

Tai klebonas žmonėms patvirtino ir žodžiu. Maždaug po pusmečio atsiautė šiltinė, daug žmonių nelaukė mirė, mirė ir tas, jaunas vyras, kuris seniai buvo praradęs kalbą, — kalvis Kazimieras Barasa.

Tai sekmadienį po jo laidotuvių klebonas per pamokslą papasakojo, kas vieną kartą buvo atsitikę klebonijoje, ir pridėjo, susigraudinęs, jog tai buvo Dievo pamoka jam, klydusiam dėl Dievo garbinimo didybės. Per nebylį mažą žmogelį buvo pasakyta jam, kunigui, jog nėra nieko didesnio, kaip žmogaus siela, ir

nėra aukos tokios mažos, kad ji netaptų begaline, jeigu ji teikiama Dievui visa širdimi.

Stai kodėl, tie, kurie girdėjo tą klebono pamokslą, niekuomet neužmiršo jo, ir kurie negirdėjo tada, girdėjo per metų metus, gal pakeistais žodžiais, bet ne prasme — jie žinojo, jog Varpelis yra siela.

Kaip gražiai kalbėjo mano motina apie tai, ir kaip nemoku atkartoti — mano žodžiai tikrai sutrukinėjęs atsimušimas vandenyje, labai trapias, labai gražus paveikslas. Giesmės atšvaitas šaltinyje.

O, dar — kai po anos kalbos tada tylėjome, aš nusigandau pagalvojus, ir taip ir sušukau:

— O jeigu jo niekas neišnešė, tai Varpelis sutirpo! Ir mano motina tarė ramiai: — Kaip gali sutirpti siela? Dėkoju tau, kad tu pažvelgei į šviesą ant bažnyčios stogo — ir aš pamaciau teisybę.

Ji stovi, bažnyčia, aš pažįstu jos bokštą ir kryžių — ji yra tikra, ir aš nesapnuoju, ir viskas yra gyva. Kaip aš galėjau nors momentui patikėti vaiduokliams! O, dabar aš nebėjau, aš žinau, kaip yra: kur nors, ant tilto — žinai, jie yra apgaulūs, ar kai išlėjęs po gluosniais — mes praleidome vežimą iš tėviškės, ir jie taip pat abejoja ir kankinasi stotyje. Tačiau jiems pasakė kas nors, kad mes atvažiuome, bet kur jie gali manyti surasti mus, kad vėl neprasilenkume? Jie laukia stotyje.

Mes grįšime ten, ir dabar aš nuvesiu tave tiesesniu, keliu, pėsčiųjų, keliu — per mišką, pačia vidurine gatve.

— Aš labai greit einu? Tai tik tai, kad karštis krito, ir po saulėlydžių prieblandos yra gaivos ir lengvos, be to, jie ten laukia mūsų stotyje.

Ko stabtelėjau? Tik pažūrėk, ta trobelė, ta, kurios stogas taip pasiisaušęs, jog atrodo seni žili ūsai — ir pro juos matyt šypsena. Čia gyvena kaminkrėtis. Bugštas, ir jam buvo atsitikę toks nuostabus atsitikimas:

Vieną kartą jis išėjo į mišką...

(Galis)

NAUJI FILMAI

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

DOMINANTI PABAIGA

"Bunny Lake Is Missing". Otto Preminger, paskutinius 30 metų praleidęs Hollywoode, savo pastatytais ir surežisuotais filmais yra pasiekęs tarptautinio garso ir įvertinimo. Kūryboje nepasireiškia gausumu, bet pasižymi gabių pasirinktos medžiagos meniniu apipavidalinimu. Būdinga, kad Preminger neapsistoja prie vieno kurio žanro, bet su įvairuojančiu pasisekimu bando paliesti gana skirtingas problemas. Tai ypač ryšku, prisimenant bent keletą paskutinių jo filmų: "Exodus", "Anatomy of a Murder", "The man With the Golden Arm", "The Cardinal".

Naujausiam filme režisorius bando sudominti įtampą mėgstancius žiūrovus. Jauna amerikietė motina atvyksta į Londoną pas savo brolių ir, besirūpinant persikraustymu į naują butą, palieka savo keturmetę dukrą darželyje. Įtampa užsi- mezga, kai po pamokų mergaitės nebegalima surasti. Dar paslaptiškai iš namų pražūva visi mergaitės rūbai bei žaislai. Niekas tačiau tos mergaitės dar nematė ir žiūrovai kartu su policijos inspektorium pagristai gali abejoti, kad mergaitė egzistuoja vien tik motinos įsivaizdavime. Gausūs paslaptiniai charakteriai filmo eigoje suteikia progų naujiems įtarinėjimams. Žiūrovų dėmesys išlaikomas iki pat nelauktos atomazgos.

Carol Lynley, giliai išgyvendama susirūpinusios motinos vaidmenį, pasirodo geriau negu bet kuriame ankstesniame filme. Nors Sir Laurence Olivier nesudėtingame inspektorius vaidmenyje neturi didesnės galimybės parodyti savo dramatišnių sugebėjimų, savo ramiu nuosirdumu filmui suteikia nemažą orumo. Išorinės scenos pateikiama eilė autentiškų Londono vaizdų.

"I Saw What You Did". Jau ir anksčiau pastatęs eilę gaudinančių filmų, režisorius William Castle šį kartą įtampą palaikančiu filmu bando išreikšti įspėjimą, kad telefonas jokių būdu nenaudotinas išdaigoms. Pora jaunų mergaičių, tėvams išvykus pas toliau gyvenančius pažįstamus, bando pasilinksinti paskambindamos telefonu nepažįstamiems asmenims. Atsitiktinai iš telefonų knygos pasirinktu numeriu, atsiliepiantiems asmenims pasakoja visokių niekus. Padėtis surimėja, kai pataiko ant vyriškio, kuris ką tik nužudė savo žmoną. Mergaitės atsitiktinis pranešimas, kad ji mačiusi, ką jis padaręs, sumaišo įvykių eigą iki tragiškų pasekų.

Joan Crawford nors ir neilgoje rolėje puikiai pasirodė savo 80-me filme. Prie filmo pasisekimo daug prisideda talentingos jaunosios Andi Garrett ir Sarah Lane.

"Return from the Ashes". Anglų filmų režisorius J. Lee Thompson, nie taip seniai puikiai užsirekomendavęs tokiais filmais, kaip "Tiger Bay" ar "The Guns of Navarone", irgi bando padiginti žiūrovų nervus.

Po ilgų metų Dachau koncentracijos stovykloje į Paryžių grįžta žydė, kurią jos vyras laikė jau žuvusia. Nors savo dėmesį dabar jis jau yra nukreipęs į jos podukrą, tačiau, žmonos turtų viliojamas, bando ir vėl su ja susitaikinti. Godumo kelyje abi moterys tampa kliūtimis, bet jų pašalinime neįpratomos visos aplinkybės.

Pagrindiniuose vaidmenyse stebime austrą Maximilian Schell, švedę Ingrid Thulin ir anglę Samantha Eggar.

Visi trys filmai nespavoti, dėl savo pobūdžio žiūrėti tik nuo pradžios, ir rezervuoti suaugusiems.

DĖMESYS LOTYNŲ KALBAI

Latrobe, Pa. — Užėjęs tam tikrų laikų į šv. Vincento kolegiją, būsi labai nustebintas: išgirsi lotyniškas dainas, pasiūlysi net lotynišką laikraštuką. Čia veikia lotynų kalbos klubas, įkurtas 1961 rudenį. Dabar jam priklauso apie 94 procentai visų mokinių.

Beveik nuo klubo pradžios nariai pradėjo leisti lotynišką laikraštuką, tur būt, vienintelį visoje Amerikos istorijoje. Dabar laikraštukas turi skaitytojų net tolimiausiose Amerikos kraštuose. Praėjusiam numeryje, kuris buvo pavadintas Litterula (laikėlis), vedamajame rašė apie Vietnamą ir futbolą. Laikraščio redaktorius šiais metais yra Frank Ralph, paskutinio kurso studentas. Jis vadovauja 25 berniukų štabui.

Sausio mėnesį bus antras lotynų seminaras, į kurį suva-

žiuos studentų ir iš kitų mokyklų. Bus eilė paskaitų apie lotynų kalbos įtaką menui, mokslui. Suvažiavimas bus baigtas lotynišku vaidinimu, kurį pastatys klubo nariai.

Dar rengiami metiniai dainų vakarai. Praėjusį kovo mėnesį dalyvavo virš 2400 studentų iš trijų valstybių. Siemet toks vakaras bus balandžio 22-23. Bus dainuojamos Amerikos liaudies dainos, išverstos į lotynų kalbą.

Klubas dar švenčia lotynų savaitę su linksmomis tradicijomis — vergų varžytynėmis. (Išvaržomi trečio kurso nariai, jie paskui turi tarnauti savo ponam 24 valandas).

Klubo tikslas kaip ir jaunių klasikinės sąjungos tikslas yra įkvėpti meilę klasikinėm kalbom, supažindinti su graikų ir romėnų literatūra, menu, civilizacijos verte. (d)

TAUTINIAI ŠOKIAI manifestacijos metu Madison Sq. Garden lapkričio 13. Nuotr. V. Maželis

LIETUVOS ŽEMĖLAPIO REIKALU

Ne vienas dabar dažnai prisimenam, kaip mūsų karo topografijos viršininkas inžinierius p.lk. A. Krikščiūnas rinko istorinę medžiagą Lietuvos žemėlapiui, kurio pasigedavo visos mūsų mokslo įstaigos, kariai, politikai ir dauguma tautiečių. Jis vis tikėjosi, kad po metų kitų Lietuvos biudžetė bus skirtas tam reikalui lešos ir toks žemėlapis bus prauštas ir išleistas. Bet, deja, velionis Krikščiūnas to nesulaukė.

Netekus A. Krikščiūno, 1947 metais Lietuvos sienų ir tokio žemėlapi reikalą pradėjo kelti Amerikos lietuvių spaudoje topografas J. V. Po kiek laiko "Draugas" paskelbė, kad Altas sudarė komisiją Lietuvos sienų ir žemėlapi reikalą studijuoti. Po to, ilgai negaunant žinių apie tos komisijos darbus, J.V. paršė savo pažįstamam tos komisijos nariui prof. K. Pakštui, kurio maloniame atsakyme laiške buvo paaiškinta:

"Tamtos žemėlapis gan įdomus... bet politiški vadai New Yorke (Free Europe) nesutinka spausdinti, nes tokiam žemėlapiui negautų pinigų iš Amerikos įstaigų... Bendrai gi mūsų žemėlapis rodyt tik tokias ribas, kurias kuomet nors siūlė ar priėmė aukščiausios tarptautinės įstaigos arba tarptautinės sutartys jas patvirtino. Mūsų privačiai nuomonei nebus leis-

ta ten pasireikšti, ypač kad dar labiau nesukiršintų įvairių kaimynų. Pvz. P. Zadeikiui Washingtono Valstybės departamente priminta, kad Lietuva dabar neturėtų net Karaliaučiaus srities ir savo žemėlapius įtraukti, kad nekirsintų tos valstybės, kurios parama Lietuvai būsianti labiausia reikalinga..."

Reikia pasakyti, kad lietuviai ne išmaldos ar malonės prašo. Lietuviai reikalauja to, kas jiems teisėtai priklauso—Lietuvos jos etnografinės sienos. O Lietuvos žemėlapi su jos istorinėmis, etnografinėmis ar dabartinėmis sienomis pasigamins patys. Tam leidimas nėra nereikalingas. Atsirastumanus

ryštingas lietuvis, ir suras tam lėšas.

Po kurio laiko pasirodė topografo p.lk. J. Andriaus pagamintas Lietuvos žemėlapis. Jam daug medžiagos davęs prof. K. Pakštas. Bet gi tas žemėlapis mažas, be istorinių sienų.

Praslinkus keleriem metams, spauda paskelbė, kad J. Andriaus su Alg. Gustaičiu gamina dabar jau didelį, su istorinėmis ir etnografinėmis sienomis Lietuvos žemėlapi. Visi laukėme. Bet kažkodėl tie bendradarbiai išsiskyrė. Prie užbaigto žemėlapiu pasiliko tik vienas A. Gustaitis.

J. Vėgelis

Manifestacija ir choro koncertas

New Britain, Conn. — Lapkričio 13 į J.T. manifestacijos žygi jungėsi lietuviai nuo Atlanto iki Pacifiko reikalaudami Lietuvai laisvės. Žygis buvo organizuojamas lietuvių jaunimo visokių politinių įsitikinimų: visos lietuvių tautos. Žygio vykdytojai norėjo, kad kuo didesnis lietuvių skaičius manifestacijoje dalyvautų. Noras puikiai suprantas, bet didieji atstumai sunkiai nugalimi. Tačiau šį kartą kliūtys nesulaikė susipratusių lietuvių ir jie savo koloninį atstovavo. Susirinkti savo jėgomis virš 12,000 žmonių į manifestaciją — tai didelis skaičius ir geras reikalo supratimas. Nepilnai savo uždavinį atliko artimosios gyvenvietės. Jos turėjo rodyti daugiau entuziazmo.

Nemažas skaičius lietuvių gyvena New Britain bet manifestacijos dalyvavo vos vienas

autobusas! Lengvai galėjo būti daugiau. Kodėl taip?

Lapkričio 13 vakare Sv. Andriejaus parapijos choras rengė koncertą ir kelias savaites prieš tai choristai visokias būdais platino to parengimo biulietus. Į manifestaciją choras ne tik nesirengė, bet sutrukdė ir kitus.

L.B. apylinkės pirmininkas kreipėsi į Sv. Andriejaus parapijos vadovus, kad koncertą atidėtų; kvietė dalyvauti manifestacijoje, bet vadovai aiškino, kad ne jie koncertą rengia. Koncertas įvyko. Choro vadovybė lengvai galėjo savo koncertą rengti ir vėliau, bet, pasirodo, kad čia buvo apgalvotai daroma kitaip. Dėl šio reiškinio stebisi ne tik vietiniai lietuviai, bet buvo nustebintos ir artimosios Hartfordo ir Waterburio lietuvių kolonijos.

A.B.

Lapkričio AIDAI

Aidų lapkričio numery yra šie straipsniai: Antanas Maceina — Marksizmas ir krikščionybė; Ant. Musteikis — Atgal į šeimą? Juozas Vaisnora — Vysk. A. Baranuskas.

Iš grožinės literatūros: Henrikas Radauskas — Trys eilėraščiai; Ant. Gustaitis — Eilėraščiai.

Apžvalgoje rašo: A. Liulevičius — Religinės laisvės deklaracija; V. Trumpa — Jonas Puzinas, mokslininkas ir visuomenininkas; P. Jurkus — Fo-

tografas Vyta Valaitis; Urv. — Geriausi šio dvidešimtmečio dailininkai, B. Cipliauskaitė Pokarinė ispanų poezija Alaušius — Kanados jaunimo kongresas.

Recenzijos: B.V. Mačiuka — Lietuva sovietinėje vergijoje. Numeris iliustruotas V. Valaičio foto nuotraukomis.

Redaguoja dr. J. Girnius (27 Juliette St., Boston, Mass.); leidžia Tėvai Pranciškonai (680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221).

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU
'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkiti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)

Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:

V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799

Darbo valandos: Šiokiadieniai 6-9 val. vak.; šeštadieniai 9-4 val.

CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242

Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poilsoduviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

Tel. VIRginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206

Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŲNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIRginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristatome | namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

Home-Made Bologna

LOTYNIŠKO laikraščio redakcinis štabas.

Vienas iš manifestacijos dalyvių

Newarke pagerbtas J. Kralikauskas, sulaukęs 85 metų

Lapkričio 20 gražioj erdvoj Svč. Trejybės salėje Newarke susirinko virš 130 žmonių pagerbti Juozą Kralikauską. Pagerbtuves surengė N. J. Lietuvių Bendruomenės Apygardos Valdyba.

Kas tas Juozas Kralikauskas? Nagi apie 90 metų amžiaus senosios kartos lietuvis. Lietuvis, kurio širdis visuomet plakė ir tebeplaka tik Lietuvai, kurio jokios audros nepalaužė, jokios srovės nenunesė į drumstius vandenius. Tai vienas iš tų, kuriuos Krėvė savo raštuose aprašė: Tvirti — kaip girios ažuolai, kaip uolos, ir drąsūs kaip arai, kurie tarp kalnų snieguotų lizdus sau krauna.

Į pagerbtuves susirinko žymių svečių: konsulas A. Simutis su žmona, prel. J. Balkūnas, prel. Ig. Keimelis, dr. P. Vileišis iš Waterburio, kun. L. Jankus, kun. J. Totoraitis, A. Budreckis, A. Mažeika su žmona, Kralikausko sūnus su šeima, duktė su šeima, pažįstami, draugai ir gausiai N.J. visuomenės.

Pagerbtuves pradėjo Apygardos pirmininkas inž. J. Dily, pavesdamas vicepirmininkui A. Rugini vesti pobuvį.

Vylyaudas papasakojo svečiams J. Kralikausko visuomeninį veikimą, jo pastangas išlaikyti organizacijas, nes jis tikėjo, kad tik per jas galimas lietuvišbės išlaikymas ir pasireikšimas.

Konsulas A. Simutis savo sveikinime papasakojo žemaiti-joj girdėtą pasaką. Augo ažuoliukas, o šalia jo išdygo baravikėlis. Bet po kiek laiko baravikėlis ėmė skustis širdelės negalavimais ir suglebo. Gi ažuoliukas liko augti tvirtas ir nepalaužiamas. Prel. J. Balkūnas pasakojo, kad jis per savo 39 metus kunigystės ir visuomeninio darbo, kur tik ėjo, kur tik buvo, visur sutikdavo J. Kralikauską. Tokiu būdu jis žinojo, kas vyksta lietuviškam pasaulyje, ir buvo visuomet pasirošęs pagalbai, kur buvo reikalinga. Kun. L. Jankus, bevardamas Balfo bylas, atrado,

kad Newarko dosniausias aukotojas — tai J. Kralikauskas.

A. Budreckis, dar būdamas vaiku, girdėjo suaugusius šnekančius apie kažkokį didelį veikėją — tai buvo J. Kralikauskas. Be to, A. Budreckis matė J. Kralikauską kartu su lietuvišku jaunimu žygiuojantį Washingtono žygyje, ir lapkričio 13 žygyje New Yorke.

Po daugybės sveikinimų Juozas Kralikauskas buvo apdovanotas lietuvišku ženkleliu, žy-

gio į JT ženkleliu, Sibiro maldaknyge, specialiai jam sukurto sveikinimu su L.B. apygardos ir visų svečių parašais.

Smagu buvo vaišintis, šnekučiuotis su visais. Kad dar smagiau būtų, rengėjai pakvietė aktorį Vitalį Zukauską.

Pagerbimą paruošti daug energijos įdėjo A. Rugys.

N.J. Apygardos Valdyba ir N.J. visuomenė dar kartą linki ilgiausių, sveikiaučių, giedriau-

MONOGRAFIJOS REIKALU

Kaip buvo jau minėta spaudoje, prof. dr. Juozas Eretas rašo savo draugo prof. K. Pakšto monografiją. Iš įvairių kraštų suplaukusi medžiaga ir redaktoriaus rankas, jau sutvarkyta, suskirstyta į virš 20 skyrių ir įpusėta rašyti. Per eilę metų didelėmis pastangomis išgaustos velionies vaikystės ir jaunystės, autentiškos žinios iš jo tikro brolio, gyvenančio Lietuvoje.

Bet pati svarbiausia ir brangiausia monografijai medžiaga — tai paties prof. K. Pakšto surinktos laikraščių iškarpos apie jo veiklą ir pasakytas kalbas. Tos iškarpos tvarkingai pagal datas sudėliotos ir įristos į dvi dideles, kietais viršeliais knygas.

Deja, prof. J. Eretas, būdamas Chicagoje, tų dviejų knygų Pas. Liet. Archyve nerado. Tada rašiau kelis laiškus, į kuriuos Pas. Liet. Archyvas nieko neatsakė.

Neperseniai būdama Chicagoje pati tenai apsilankiau. Buvau labai nustebinta, kai ir aš neradau tų knygų archyve. Ir tik grįžusi į Miami, po mūsų susirašinėjimo ir mano griežto laiško, tos dvi knygos buvo atgabentos į Pas. Liet. Archyvą (sulig pranešimo p. Liulevičiaus).

Tokios, ypatingai svarbios medžiagos nepristatymas, ar pavėluotas pristatymas, nespartinas, bet stabdo monografijos darbą. Gal būčiau viešai neatsiliepusi šiuo reikalu, jei-tu nebūt ir vėl panašių bėdų:

nerasta fotografijų albumų, kurių buvo keletas. Tvarkingai sudėliotos nuotraukos, paties velionio rankomis surinktos iš viso jo gyvenimo Lietuvoje ir Amerikoje. Suprantama, kad tai yra brangi ir reta monografijai medžiaga. Kad jos ieškotinas ir susirašinėjimas ir vėl neužsistėtų mėnesius ir gal metus, nuolankiai prašau tų, kurie tuos albumus gūboja ir turi perduoti juos P.L. Archyvui ir duoti galimybę kuo greičiausiai persiųsti monografijos redaktoriui.

Janina Pakšienė

Baltimorės žinios

Vajus palengvinti raupsuotų vargingą gyvenimą bus šiomis dienomis šv. Alfonso bažnyčioje. Iniciatorius šio kilnaus darbo yra energingas šv. Alfonso parapijos klebonas prelatas L. Mendelis. Pereitais metais šiam tikslui iš visos Baltimorės arkivyskupijos buvo surinkta 17, 547 dolerių, bet iš to sumos, lietuvių šv. Alfonso parapija surinko 15,000 dol. Klebonas laiškais ir iš sakyklos ragino visus lietuvius prisidėti prie šio kilnaus darbo.

Klebono ir šv. Alfonso parapijos kunigų laiškas su kalėdiniu sveikinimu išsiustas visiem parapičiam. Parapijos kunigai linki visiem linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

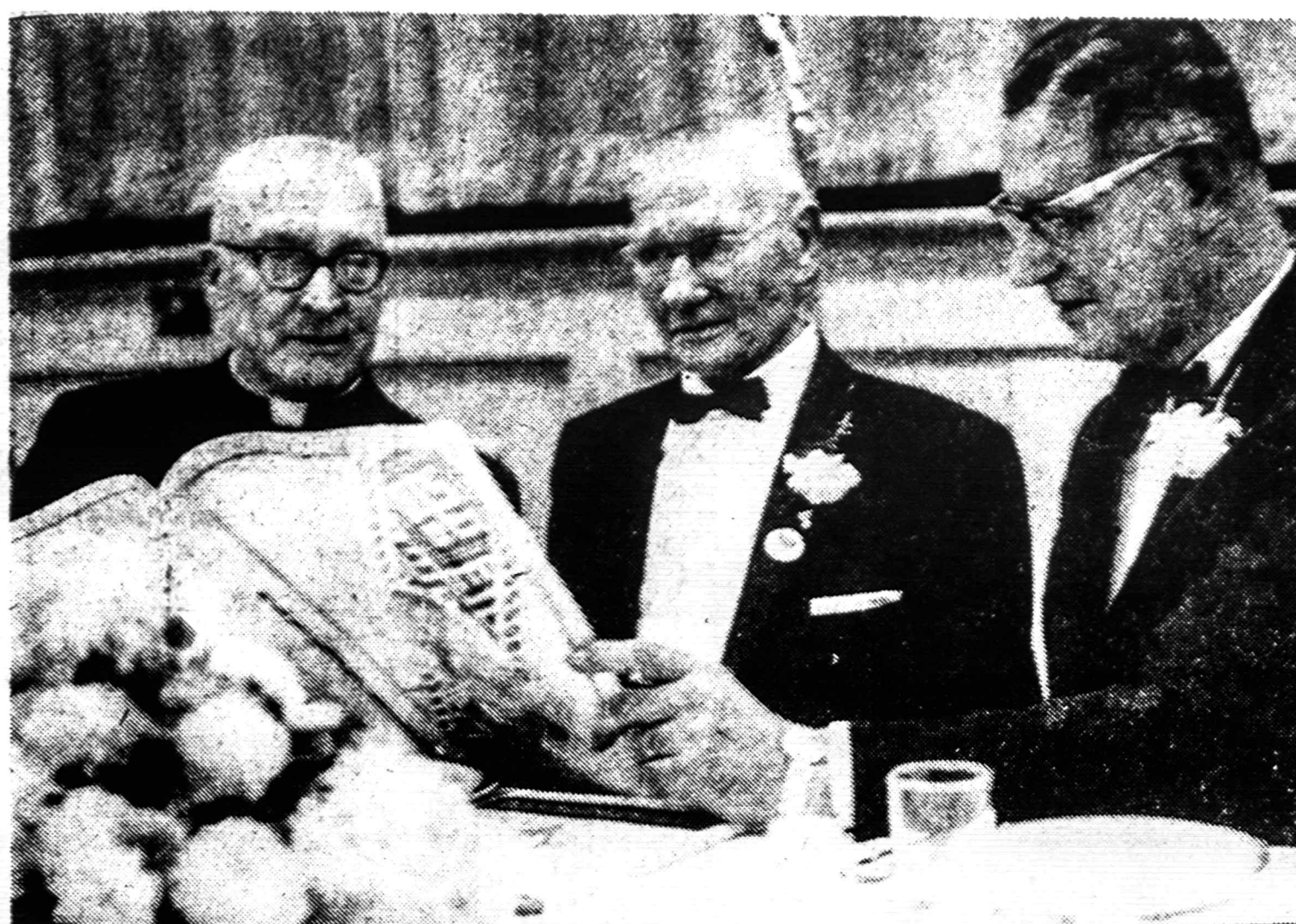
Metinius užkandžius — pusryčius surengė Altoriaus ir Rozančiaus draugijų narės, sekmadienį, lapkričio 28, šv. Alfonso mokykloje, tuojuo po 8:30 mišų. Buvo aptarti ateities veikimo planai.

Ciurlionio ansamblio 25 metų sukaktį iškilmingai minėjo Baltimorės lietuvių sekmadienį, lapkričio 28. Minėjimo programa pradėjo koncertu 2 val. popiet lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Programos vedėjas buvo aktorius J. Palubinskas. Koncerte dalyvavo žymūs Baltimorės miesto ir Marylando valstijos asmenys. Publika savo garsiu rankų plojimu įrodė savo pasitenkinimą ansamblio dainavimu. Po koncerto buvo pietūs Klevų kambaryje, kur ansamblio nariai buvo pavaišinti skaniais valgiais ir kur su Baltimorės lietuviams praleido kelias malonias valandėles.

'Day of Recollection' turės šv. Alfonso parapijos sodalietės sekmadienį, gruodžio 5. Pradės maldos dieną 8:30 mišiom, po mišų susirinks į šv. Alfonso sč'ę, kur bus pusryčiai ir paškaita. Jos baigs savo susikau-pimo dieną šv. Valanda.

Kalėdų vaidinimą ruošia šv. Alfonso mokyklos vaikučiai sekmadienį, gruodžio 19. Vaiskai jau dabar su seselėmis kazimierietėmis uoliai ruošiasi tam vaidinimui. Programa bus mokyklos salėje, prasidės 3 v. popiet. Vaikučiai maloniai kviečia visus į jų linksmą vaidinimą. Visi keliai veda į vaikų teatrą gruodžio 19.

Jonas Obelinis

PAGERBIANT J. Kralikauską (v.) lapkričio 20 prel. J. Balkūnas ir konsulas A. Simutis. Nuotr. V. Maželis

MERGAICIŲ BENDRABUČIO VEIKLA PUTNAME

Putnam, Conn. — Spalio 17 įvyko bendrabutiečių susipažinimo šventė, nes studentės mokslo metus pradėjo tik spalio mėn. Ryta mišios buvo mergaičių intencija. Pusryčių metu atsilankė būrelis svečių, kurie didino šventišką nuotaiką.

Vakare buvo suruošta meninė literatūrinė valandėlė. Lituanistinę pamokoj buvo duota Ciurlionio paveikslai. Mergaitės gailėjo pasirinkti vieną iš jų ir parašyti, ką kuri įvelgė. Buvo paskaityta įdomių rašinėlių, demonstruojant aprašytą paveikslą prieš susirinkusius. Kai kuriais momentais pianistės pajavirino, įjungdamos Ciurlionio muzikos.

Spalio 20 buvo šv. Rašto valanda Kristaus Karaliaus garbei. Organizavo ateitininkės, bet įsijungė visos bendrabutietės. Šv. Rašto valandą pravedė kun. V. Zakaras, psalmes giedojė seselės ir mergaitės kartu.

Spalio 21-23 M. Danilūnaitė ir Jūratė Saikutė dalyvavo 'National Convention Citizens For Decent Literature' New Yorke. Grįžusios informavo visas bendrabutietes, kokie skaudūs nusikaltimai vyksta blogos literatūros skaitymo įtakoje. Bendrabučio susirinkime buvo apsvaistoma, kokių praktiškų veiksmų imtis prieš netinkamą spaudą, kad ji nepatektų į jaunimo rankas ir jo nežalotų.

Lapkričio 6 bendrabučio salėje buvo jaunimo šokiai. Pradžioje jaukiai ir kultūringai dël visų mergaičių bendradarbiavimo ir gražaus elgesio šokių metu. Salės dekoravimo tema buvo "Jūros dugnas"; dekoravimo vadovė buvo Jūratė Saikutė iš Clevelando.

Lapkričio 8 mergaitės buvo

pakviestos išpildyti tautinių šokių ir dainų programą. Putnamo bibliotekos salėje amerikiečių moterų organizacijai "The Daughters of the American Revolution". Nuotraukos ir aprašymai buvo angliškoje spaudoje.

Lapkričio 13 dvidešimt mergaičių tautiniais rūbais dalyvavo žygyje į Jungtines Tautas New Yorke. Mergaitės grįžo su dideliu entuziazmu dirbti, kad Lietuva greičiau atgautų laisvę.

Lituanistiniam kurse buvo pravesta diskusijos apie komunizmą. Diskusijos buvo gyvos ir atrodė, kad toli gražu medžiaga nebuvo išsemta. O Saulaitienė kalbėjo, kaip komunizmas reiškiasi praktikoje ir kaip jis atrodo, kai jo šešėlyje tenka pagyventi.

Per šį metų ketvirtį bendrabučio veikiančios organizacijos: studentės ateitininkės, moksleivės ateitininkės ir skautės turėjo dešimtį susirinkimų įvairiomis temomis. Skautės suorganizavo Vėlinių dienos minėjimą.

Studentių "Dainavos" klubas, veikias Annhursto kolegijoje, paruošė seminarą tema: "Kaip vaizduojama moteris dabartinėje literatūroje vyrų ir moterų autorių". Temą pristatė seselė M. Eucharista ir Regina Petrikonytė.

Nuo mokslo metų pradžios penktadienį vakarais būrys mergaičių, vadovaujamos J. Tumosaitės, važinėjo į Putnamo ligoninę lankyti ligonių ir su jais praleisdavo porą ar daugiau valandų juos ramindamos ir guosdamos. (P.)

1000 DOLERIŲ BALFUI

Nežiūrint įvairių vajų ir rinkliavų, Brocklyno lietuviai per dešimtį vajaus dienų suaukojo tūkstantį dolerių. Į 100-jo skyriaus laišką atsiliepė 99 tautiečiai. Pirmą šimtinę atsiuntė dr. A. Goeldnerienė ir prirašė: — "Geriau duoti, negu prašyti". Klebonas kun. N. Pakalnis paaukojo 50 dol.

Po 25 dol. — dr. B. Dičpini-gaitis, dr. A. Starkus, D. Sulaitis, Molynas.

Po 20 dol. — A.E. Vainius, J. Raščius, V. Milukas, B.A. Novickiai.

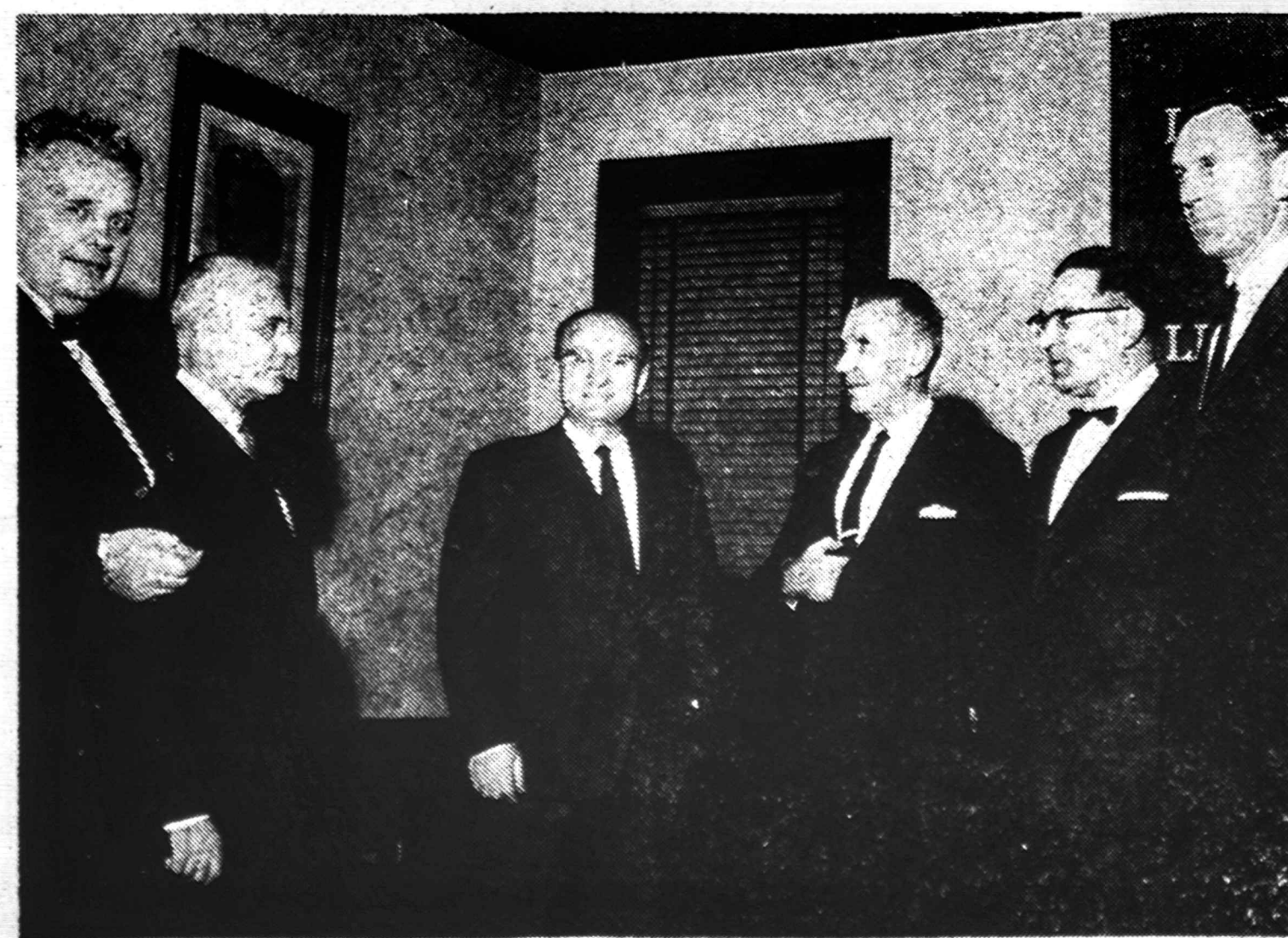
Po 15 dol. — J. ir N. Valaičiai. Po 12 dol. — K. Miklas, S. Mikelskiai, J. Užgiriene, A. J. Sa'kauskis.

Po 10 dol. — N. Garliauskas, V. Augustinas, K. Motuzas, J. S. Mikelskiai, J. Užgiriene, A. R. Purai, J. Zukas, V. Lissaus-

kas, S. Valkavičius, J. Narvydas, A. Grigaitis, A.V. Zikarai, dr. L. Plechavičius, kun. S. Raila, S. Garbanauskienė, V. Steponis, kun. A. Račkauskas, C. A. Sodaitis, kun. J. Pakalnis, V. Stašinskas, dr. A. Gylis, V. Mačiūnas, J. Sukis, K. Siliūnas, St. Birutis, J. Vistartas, V. Lukas, A.P. Motekūnas, A. Zukas, J. Alyta, A. Pumputis, J. Galminas, kiti auکوjo po penkinę ar mažiau.

Vajus tebetęsiamas, visus aukotojus aplankė Balfo siunčiamas laiškanesys: jis ir prašymus išnešioja ir, reikalui esant, aukas (vokose) priima. Skyriaus valdybos nariai ir norėdami negalės aukotojų aplankyti. K.L.J.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLenmore 2-2923

NAUJA Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos centro valdyba išrinkta Bostone įvykusiame suvažiavime spalio 8-9, 18 k. į d. Z. Gavelis pirm. J. Dacys, J. Rasy, dr. J. Gimbutas, B. Galinis ir K. Devenis. Nuotr. B. Kerbelienė.

IŠ VISUR

— Arkivysk. Antonio Samore, buvęs Vatikano nunciatūros sekretorius Kaune, o dabar vadovaujas Vatikano kongregacijai nepaprastiem reikalams, sausio 19 atvyks į Chicago ir dalyvaus Amerikos katalikų suvažiavime. Arkivysk. A. Samore yra nuoširdus lietuvių tautos bičiulis, pernai taip pat lankėsis Chicagoje, kur jam buvo surengtas priėmimas Jaunimo Centre.

— Australijoje, Sydnejaus mieste, sausio 3-8, šaukiamas Australijos lietuvių jaunimo suvažiavimas. Viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks Chicagoje birželio 30 — liepos 3.

— Lietuvių Fondas yra vienas iš gražiausių lietuvių tautos išlaikymo žiedų. Jo augimas yra mūsų tautinė garbė. Ne daug duos paguodos ir senatvės ramybės suspaustas centas prie cento, jei tautinei pareigai būsimė šykštūs. Gražūs žodžiai be paramos, kaip žiedas be drėgmės. Taip rašo LF valdybai Ada ir Andrius Skučai iš Plainfield, N.J., išrašydami į Fondą narius.

— Aktorius Kazys Simaška, kurį laiką sunkiai sirgęs, mirė Vilniuje lapkričio 13. Pradėjęs aktoriaus darbą Jaunųjų teatro, Kaune, nuo 1934 dirbo Kauno, paskui Klaipėdos, vėliau Šiaulių valstybiniuose dramos teatruose. 1950 metais buvo priimtas į Vilniaus dramos teatrą. Mirė 61 m.

— "Mūsų Pastogė", Australijoje leidžiamas lietuvių savaitraštis, spalio 18 visą numerį paskyrė Melbourno lietuviams. Laikraštį redaguoja Vincas Kazokas. Specialų Melbourno numerį suredagavo A. Karosas.

— Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius skaudžiai susižeidė ranką savo spaustuvėje Bostone. Teko vežti į ligoninę tvarkyti.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Spartą" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefonken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gau-site tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

GERIAUSIA DOVANA

Mozerio šveicariškas laikrodis

Labai prieinamom kainom (kartais net puse kainos) Stasys Staras savo klientam parūpina šveicarų Mozerio firmos moteriškų ir vyriškų laikrodžių, 18 karatų aukso, ar nerūdijančio metalo, žiuravų 20x 50 stiprumo, krokodilo odos išdirbinių, diržų, piniginių ir rankinukų) iš Argentinos, gerų virtuvinių peilių iš Vokietijos ir kvepalų iš Prancūzijos. Kreiptis — Stanley Staras, 23 Mendon Str., Worcester, Mass., 01604, Telef. 757-2034.

REQUEST RECORD

Naujausias ir geriausias autentiškos ilgo grojimo lietuviškos plokštelės. Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklo. Galite gauti savo apylinkės krautuve arba užsakyti adresu:

REQUEST RECORDS, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N.Y.

Prašykite nemokamą katalogą.

CIURLIONIO ANSAMBLIS koncertuoja New Yorke lapkričio 27. Nuotr. V. Maželis

VLIKO SEIME kalba J. Audėnas. Šalia Vliko pirm. V. Sidzikauskas. Nuotr. P. Ažuolas

KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS CAMBRIDGE, MASS.

Lapkričio 19-21 Cambridge, krašty: jis važinėjo savo pinigais, lietuvių parapijoje buvo 40-ties valandų atlaidai. Ta proga buvo suvažiavę lietuviai kunigai į savo konferenciją. Dalyvavo apie 20 kunigų. Prezidiuma sudarė kun. A. Bačiūšinas, V. Martinkus, Kl. Žalalis, O.F. M.

Prof. kun. Kl. Žalalis kalbėjo tema "Šv. Raštas — Vatikano II susirinkime". Jis pateikė pačias naujausias žinias, kai kurios buvo skelbtos tik lapkričio 17 per Vatikano radiją. Susirinkimas peržiūrėjo Apreiškimų šaltinius ir rado, kad Naujojo Testamento tradicija yra senesnė už rašytą žodį. Tradicija apima visą Apreiškimą; Šv. Raštas neklaideina tik tikėjimo ir doros dalykuose. Dalis neaiškumų palengvėja, pasinaudojant naujausiais archeologiniais iškaisimais. Dievas kalbėjo nekultūringoms tautoms, tad vartojo joms suprantamus išreiškimus, kurie nevisai preciziški mūsų laikų supratimui. Dievas paliko antriniam autoriui — žmogui — pilną laisvę pasirinkti stilių. Izaijas, pavyzdžiui, rašė parinktais žodžiais. Amos, kilęs iš piemenų, vartojo tik paprastus išreiškimus; pranašiai šv. Paulius, Jonas — aukštą stilių; Synoptikai — paprastą kalbą. Seniau buvo daugiau kreipta dėmesio į autorių; dabar — į supratimą, prasmę.

Kun. V. Martinkus darė pranešimą iš kelionės po Europą: apie Vasario 16 ir Selezicijų gimnazijas. Abi reikšingos, nes dirba didei lietuviybės darbai. Vietos iš dalyvių paklauso, kaip suprasti, kad "Dirva" daro Balo pirmiausiai priekaisių, jor važinėjęs Balo pinigais, kas Paryžiu, kur nėra lietuvių tremtinių. Pirminkas atsakė, kad jis paaiškins lai-

Visi kailiniai suvami mūsų šalyje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atkreipkite dėmesį į ištikimybę. Mes taip pat patalysime kailinius, batus, drabužius, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės asortimentų, Atlaskos ruono minkso ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaikite paskutinės valandos
Chelsea 2-1079 • Chelsea 2-0535

**ALEX DIMANT
FUR CO.**

RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N.Y.
Room 402

NASHUA, N. H.

Lapkričio 2 įvyko miesto valdininkų rinkimai. Kandidatais į miesto majorus (burmistrus) buvo trys, būtent, dabartinis majoras Mario Vagge (italų kilmės), Dion (prancūzų kilmės) ir D. Sullivan (airių kilmės). Nors šiame mieste gyvena dauguma prancūzų, bet rinkimus laimėjo D. Sullivan (airis), kuris mažiausia reklamavosi.

Prieš Veteraų dieną (lapkričio 11) prie miesto rotušės (City Hall) pasitryšė miškas atminimui žuvusio nuo prūsų šūvio (D. as Tex. prezidento John F. Kennedy). Veteraų šventėje įvyko paradas ir minėto paminklo atidengimas. Kažkas pasakė kun. W. J. Regan, Šv. Patriko parapijos administratorius, majoras Vagge ir kiti. Programos užtaigoje JAV laivų būdų orkestras grojo "God Bless America".

Spalio 16 iš šios kolonijos vyko į L.D.S. jubiliejinį seimą trys garbės nariai: Kazys Nadzeika, Teklė Mitchell ir A. F. Kneizys. Juos nuvežė ir parvežė Viadas Paulauskas (Iowellietis prabrinkinkas), L.D.S. Centro vice-pirmininkas ir garbės narys.

Jadvyga Savickaitė, po operacijos greit pasveiko ir jau kelią savaitę dirba sąskaitininkės darbu.

Juczas Skirkevičius po sunkios ir pavojingos operacijos sveiksta. Jis iš ligoninės persikėlė į prieglaudos namus — Greenbriar Nursing Home, 55 Harris Rd., Nashua.

Dar tebeserga Olympija Zedalienė. Ji yra Bostono ligoninėje.

Lapkričio 28 d. 8:30 val. ryto, kleb. kun. Juozas Bucevičius aukėjo mišias už gyvus ir mirusius L.D.S. 65 kuopos narius. Po mišių, bažnytinėje salėje įvyko kuopos susirinkimas ir bendri pusryčiai, kuriuos pagamino Marijona Nadzeikienė ir Teklė Mitchellienė.

Pirmininkas muz. Jonas Tamulionis pradėjo susirinkimą kalba ir pakvietė kleboną kun. Juozą Bucevičių atkalbėti maldą. Kun. J. Bucevičius ir kun. A. Vainauskas pasakė trumpas kalbas. Kalbėjo ir kiti. Kazys

dalyviai išsiskirstė, pageidaujanti vėl greit susirinkti, kai yra tekčių svarbių reikalų, kaip mišiolų, ritualo ir k. Užsiminta ir apie dviejų provincijų bendrą susirinkimą. Sėkmės! M. Kas.

BOSTONE lapkričio 21 paminėta Lietuvos kariuomenės šventė. Kalba pirmininkaujantis Bronius Utenis.

PUBLIKA Lietuvos kariuomenės šventės minėjime Bostone. Abi nuotraukos P. Plakšnio.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENE sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

Namus pardavau ir vėl pirkau, ar reikės mokėti mokesčiai?

Mano vyras, kai dar buvo nevedęs, pirkė naują trijų šeimų namą, mokėjo 14,000. Per 30 metų namas buvo žymiai pagerintas, pagražintas; būtent, sudėti nauji stiejiniai pečiai, alumininiai langai ir durys. Taip pat ir vižuje buvo daug darbo ir pinigų pridėta. Namai buvo išnuomjami ir visi būtai visuomet būdavo užimti.

Šių metų pradžioje pasisekė namus parduoti už 27,500 dolerių. Paskutiniu metu namai buvo mano ir sūnaus vardu. Šiuos namus pardavus, pirkome naujus už 32,000, dviejų šeimų, irgi išnuomavimui, labai geroj vietoj. Ši kartą namas buvo pirkas sūnaus ir jo žmonos vardu. Daug kas mums sako, kad jei vienus namus pardavus perkamas kitas namas, tuoj pat, tai nereikia valdžiai mokėti mokesčių.

Aš nežirbu, gyvenu iš pensijos, esu našlė 64 metų, Darbininko skaitytoja.

A.P., Massachusetts

Atsakymas

Taisyklė, kad vienus namus pardavus ir kitus nupirkus vienerių metų bėgyje, nereikia mokėti mokesčių, taikoma tik paties mokesčių mokesčio (tax payer) gyvenamiems namams (residence). Jūsų namai yra "investicija", nes jie susideda

Nadzeika papasakojo apie įvykusį L.D.S. Seimą.

Susirinkusieji nutarė savo draugiją paaiškinti.

Lapkričio 22 mirė Antanina Čaplikienė, gyv. 13 South St. Velionė buvo pašarvota K. Kazlausko laidotuvių namuose, 8 E. Pearl St. Palaidota iškilmingai lapkričio 26 iš Šv. Kazimiero lietuvių parap. bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse. Gedulo mišias aukėjo kleb. kun. J. Bucevičius; asistavo kun. A. Vainauskas ir kun. R. Davis. Paliko liūdesyje du sūnus Adolfą, gyv. Hudson, N.H. ir Julijų, gyv. Nashua; dvi dukteris, devynius anūkus ir giminaičius. A.

iš nuomuojamų būtų, todėl ši taisyklė Jums nebus naudinga. Jei apskaičiavimai parodys, kad yra likę "pelno", prisiels mokėti mokesčių nuo vadinamųjų "Capital Gains". "Capital Gains" yra pelnas, kuris gaunamas, pardavus nekilnojamąjį arba kitą turtą, kuris buvo "laikomas" ilgiau negu 6 mėnesius.

Formulė mokesčiam nuo šio pelno mokėti yra šitokia:

1. Reikia paimti vadinamąją to turto "bazę" (basis). Bazę sudaro ta suma, kuri buvo mokėta už namus, juos perkant. (Jei namai būtų buvę paveldėti, o ne pirkti, jų "bazė" būtų vertė "paveldėjimo" metu — fair market value).

2. Nuo tos "bazės" reikia atimti amortizaciją (depreciation), nes išnuomuojami namai yra amortizuojami ir amortizacijos suma kasmet "nuimama", mokant pajamų mokesčius.

3. Prie gaunamos sumos reikia pridėti kapitalinius remonus (capital expenditures), kurių mokesčių mokėtojas "nesuspejo" nuamortizuoti.

4. Tada šią gautą sumą reikia atimti iš pardavimo kainos (be to, dar galima atimti višokias išlaidas, susijusias su namų pardavimu, kaip pav. brokerio komisiją ir pan.). Galutinė suma bus "gautasis pelnas" — gain.

Mokesčių apskaičiavimas šioje srity yra kiek sudėtingas ir jų didumas dar priklauso nuo mokesčių mokėtojo uždarbio ir pajamų dydžio. Patarčiau nueiti pas gerą buhalterį (accountant) arba advokatą, kuris užsima taksų reikalais, ir su juo pasitarti, kaip geriau apskaičiuoti valdžiai priklausančius mokesčius.

Detroit, Mich.

Lietuvos vyčių 79 kuopa išrinko valdybą ateinančiam metam: pirm. Juozas Kazlauskas, 1-mas vicepirm. Juozas Salinis, 2-ras vicepirm. Clem Potocki, išrinkė Stella Hotra, fin. sekret. Mary Kazlauskas, prot. rašt. Magdalena Smailis, maršalas — Edward Martin. Kuopa veikia prie Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos.

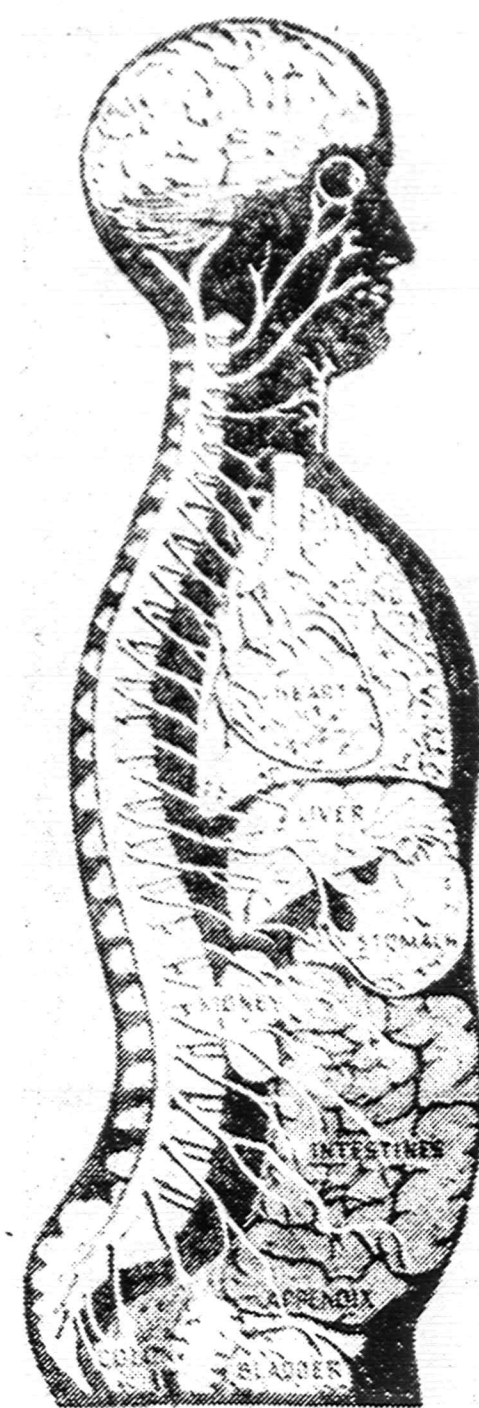
Matulaičio vardo senelių namams parenti komitetas Detroito prašo gražinti nenaudojamus bilietus į madų parodą, kuri bus gruodžio 11. Gražinti bilietai bus parduodami kitiems. Kas nori parenti Matulaičio namus, savo auką prašimo įteikti komiteto nariams: kun. Broniui Dagiliui, Stasiui Garliauskui, Lilijai Gražulienai, Valerijai Kundrotienei, Marijai Mikalajenei ir Onai Valatkienei.

Lietuvių melodijų radijo programoje šį šeštadienį, gruodžio 4 (stoties WJLB banga 1400), 8:45 v.v. bus perduotas nepaprastas pasikalbėjimas su negru, kuris kalba lietuviškai.

Šv. Antano parapijoje spaudos kioskui dabar vadovauja Pranas V. Čizauskas. Čia galima užsisakyti ir atnaujinti laikraščių prenumeratas, įsigyti naujausių lietuvių knygų.

Leonas J. Galinskas redaguoja Michigano valstybės kataliku veteranų mėnesinį žurnalą Catholic War Veterans Michigan News. Šiuo metu kitas lietuvis dr. Albert J. Valibus iš Kingston, Pa. yra daktaras kvotėjas kataliku veteranų dėl visų JAV.

JŪSŲ SVEIKATA YRA JŪSŲ DIDŽIAUSIAS TURTAS

NEMOKAMAS PATARIMAS:

Jeigu jūs nesijaučiate, arba jei jūs jaučiate skausmus ir skundžiatės, N E L A U K I T E, bet pasitarkite su įtakingu gydytoju, kaip galima greičiau. Jeigu jūs tą signalą jaučiate ir laiku tuo rūpinatės — tai APSAUGOJATE SAVO SVEIKATĄ.

Yra žinoma tiesa, kad juo ilgiau leidžiate ligai išsiplėsti, juo ilgiau truks išsigydyti.

Ši iliustracija tarnauja tam, kad susidarytumėte vaizdą apie žmogaus kūno organus ir jų tvarką. Tuo būdu jūs save patys geriau pažystate.

Šimtai padėkos laišku labai patenkintų pacientų yra mano kabinete, ir kiekvienas suinteresuotas su jais gali susipažinti. Prašau perskaityti sekancius tris laiškus.

Kadangi Tamsta gražinai man sveikatą, ir man prasidėjo naujas gyvenimas, aš jaučiu pareigą Tamstai pareikšti savo dėkingumą šiuo laišku. Aš kentėjau nuo skausmų visame kūne, ypač kojos, per daugelį metų. Daug daktarų nieko man nepadarė, ir pagaliau aš kreipiausi į Jūsų pagalbą. Tuojau po pirmo apsilankymo aš galėjau geriau vaikščioti ir skausmai dingo.

Daktare Milleri, aš siūlau, kad Tamsta pasiektum mano laišką kartu su mano nuotrauka, taip kad ir kiti sergantieji žmonės gautų pagalbą.

Nuoširdžiai Jūsų,

Lawrence, Mass.

Gerbiamas Dr. Miller, Šiomis, kad ir keliomis eilutėmis, noriu širdingai padėkoti Jums už suteiktą man gydymą. Kentėjau tužies akmenų skausmus, gydytojas patarė operacijos būdu akmenis iš tužies pašalinti.

Didž. Gėrb. Pone Daktare:

Iš gilių širdies noriu Tamstai nuoširdžiai padėkoti už stebuklingą ir sėkmingą pagydymą, kuris buvo pasiektas Jūsų praktika. Tiesiogius metus kentėjau dėl skausmingų tužies akmenų. Gydė mane Ukrainoje, paskui Vokietijoje. Gydytojai man patarė operacijai tiems akmenim pašalinti. Labai tos operacijos bijodama, o taip pat ir dėl kitų priežasčių, nesirizavau. Vėliau mane pasiekė pranešimas apie Tamstos gydymo būdą ir tai, kad daug kam padėjo be vaistų ir operacijų. Gali man Tamsta patikėti, kad jaučiuos labai laiminga, jog galėjau operacijos išvengti. Mano gi kentėjimai jau tapo ilga tvėrė, kad nebuvo galima delsti diena iš dienos. Vis dėlto mielai pasidaviau 7 mėnesių trukusiam gydymui, nepaisydama nei varginios kelionės iš Philadelphia į Newarką nei išlaidų, nes greitai pajutau sveikatos pagerėjimą, o šiandien galiu iš naujo, kaip kitada, namie šeiminkauti ir džiaugtis gyvenimu.

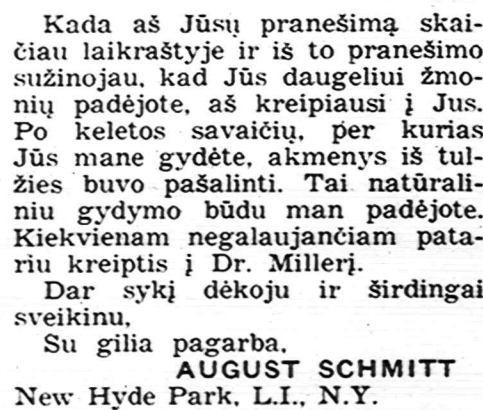

Nuoširdžiai Jūsų,

W. SCHEFFEL

Gerbiamas Dr. Miller,

Šiomis, kad ir keliomis eilutėmis, noriu širdingai padėkoti Jums už suteiktą man gydymą. Kentėjau tužies akmenų skausmus, gydytojas patarė operacijos būdu akmenis iš tužies pašalinti.

Kada aš Jūsų pranešimą skaičiau laikraštyje ir iš to pranešimo sužinojau, kad Jūs daugelį žmonių padėjote, aš kreipiausi į Jūsų Po keletos savaitių, per kurias Jūs mane gydėte, akmenys iš tužies buvo pašalinti. Tai natūraliu gydymo būdu man padėjo. Kiekvienam negalaujančiam patariu kreiptis į Dr. Millerį.

Dar sykį dėkoju ir širdingai sveikinu.

Su gilia pagarba,

AUGUST SCHMITT

New Hyde Park, L.I., N.Y.

Rašau tai be jokio raginimo ar prašymo, o tik norėdama, kad ir kiti kentantieji galėtų pasinaudoti Dr. Millerio paslauga ir nukirstyti nereikalingų skausmų.

Mrs.

KATERYNA MUELLER

3406 Kirwood Rd., N.E.

Philadelphia, Pa.

NIEKAD NENUSTOKITE VILTIES!

Kas nors dar jums gali padėti. Mano tikslas — padėti žmonėms grįžti sveikatos. Daugelyje atvejų mano praktikoje vienas apsilankymas tapo paciento gyvenimo posūkiu ir vedė į sveikatos kelią.

Vizito reikalai

telefonuokite arba rašykite

Dr. J. MILLER, D.C., Ph.C. Praktikuoja 42 metai.

790 BROAD ST., NEWARK, N. J.

kampus Market St. (Kinney Bldg.)

Priėmimo valandos 8:30 ryto iki 7:30 vak. Šventadieniais susitarus.

Telefonas: (Code No. 201) Mitchell 2-0773

SPORTAS

LAK : Spring Valley SC
2:1 (0:0)

Seštos pirmenybių rungtynės iš eilės be pralaimėjimo. Ir perėitą sekmadienį, žaidžiant namie, Lietuvių Atletų Klubo pirmoji futbolo komanda laimėjo du pirmenybių taškus, įveikdama Spring Valley 2:1.

LAK žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Vainius, Remėza; Mainauskas, Kulys, Česnauskas Klivečka, Sileikis, Anina, Budreckas, Kreicas. Rungtynės buvo neaukšto lygio. Tik antro kėlinio gale, mušiams sukrutus, pagerėjo. Kreicas, žaidęs antras rungtynes tą dieną, savo uždavinį atliko patenkinamai. Puolimui didelę pasipirtį — kolegijų sezoną baigęs ir grįžęs Klivečka.

Spring Valley vedant 1:0, jau buvo laukta mūsų pralaimėjimo. Bet gettonai žaieji smarkiai sukruto ir prieš išsivėpusį priešininką pasiekė pergale. Klivečkos istryžą kirtį Spring Valley gynikas pats įritino į savo vartus. Rungtynių gale, kaip jau nebe pirmą kartą, gerai praėjęs Budreckas žemu šūviu atžymėjo lietuviių pergalę.

Priešaismyje nutiko nelaukti stebuklai. Mūsų rezervinė nugalėjo Spring Valley rezervą 4:2 (2:2) ir tuo būdu pasiekė pirmą laimėjimą bene po dviejų metų!

Jauniai draugiškose rungtynėse pralaimėjo Spring Valley jauniams 0:3.

Ateinanti sekmadienį LAK abi senorių komandos keliauja į Spring Valley, NY, kur žais antro rato rungtynes prieš tą patį vienetą. Rungtynės įvyks Senior H.S. aikštėje. Pirmosios komandos pradeda 2:30, o rezervinės 12:45. Jauniai žaidžia 11 val. prieš Greek-Americans.

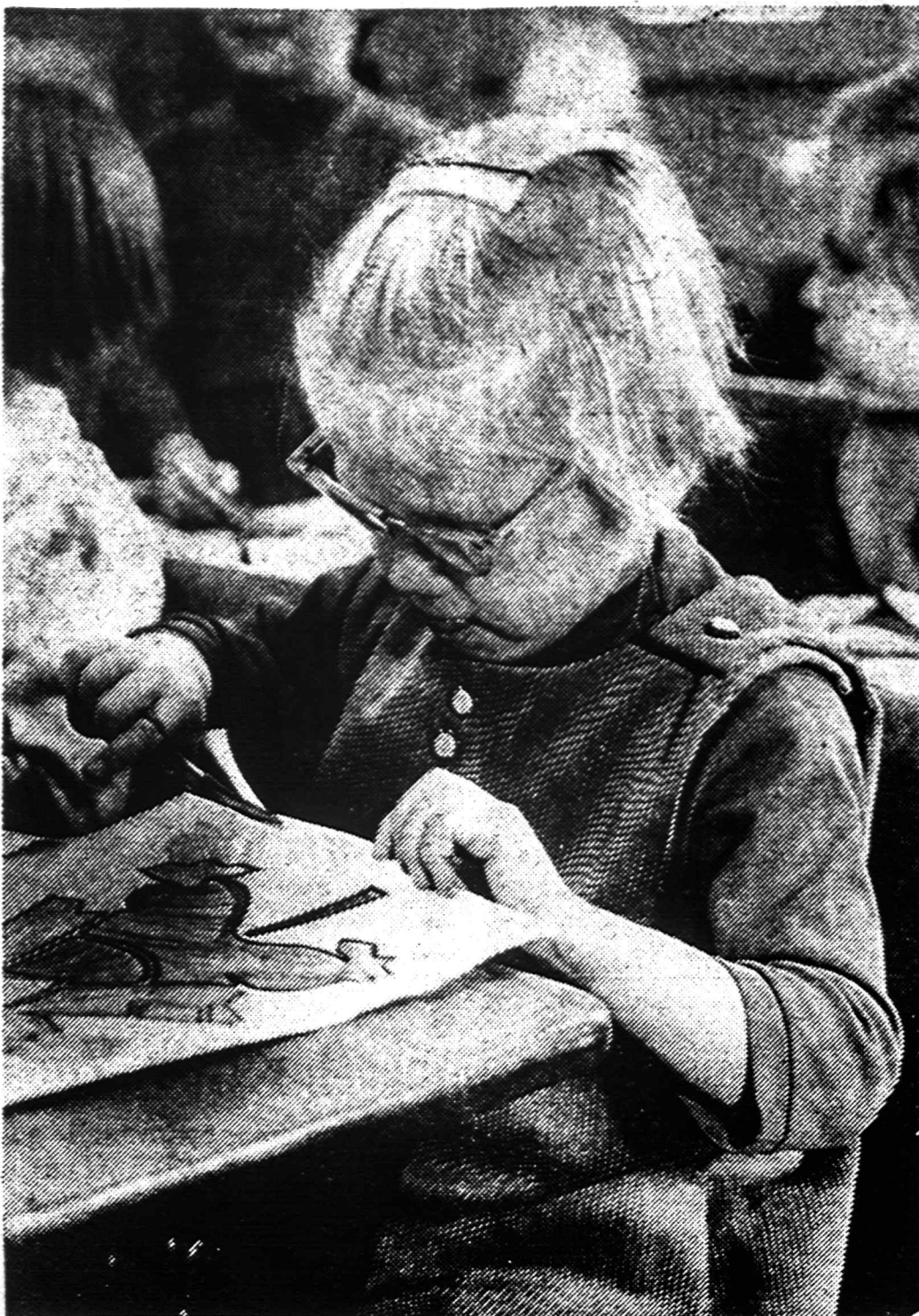
Seštadienį mažuolių pirmenybių rungtynės turi su German Hungarians 3 val. savo aikštėje. East N.Y. Jaunčiai žaidžia su bavarais taip pat 3 val. College Point, L.I.

Sportinės naujienos

Perėitą savaitę jau matėme Giedrį Klivečką žaidžiantį pirmą kartą LAK eilės šį sezoną, nes iki tol žaidė Long Island University komandoje. Ši komanda, laimėjusi New Yorko apylinkės universitetų pirmenybes, baigminėse varžybose pralaimėjo Army West Pointe 2:3. Armija savo ruožtu pralaimėjo Brown universitetui.

Pereitą seštadienį Brown universitetas pusiauibaigminėse — NCAA žaidynėse žaidė Annapoltyje, kur pralaimėjo Navy net 2:6. Navy vidurio puolikas, musieksis Algirdas Vasiliauskas, pasiekė du įvarčius, vieną apat svarbų, esant pasekmei 2:2.

Tradicinis sportininkų Naujų Metų sutikimas rengiamas Lietuvių Atletų Klubo Saieva's salėje — ten pat kur pernai. Gros Joe Thomas orkestras. Atletas

KARPYMO PAMOKA Maironio mokykloje. Nuotr. R. Kisieliūsa

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

B. Spasski įveikė devintoj partijoj M. Talį ir veda dvikovą, dėl teisės susitikti kitais metais su pasaulio meistru Petrosianu, santykiu 5:4. Taško persvara, kai beliko trys partijos žaisti, gali būti lemtinga.

Pov. Tautvaišas dalyvauja North Central atvirose p-bėse, Milwaukee, Wisc. Dalyvių 130: jų tarpe žinomi meistrai: Martz, Martinowsky, broliai Sandrinai, Brasket, Verber, Theodorovitch, Kostič ir kt.

Pirmam rate Tautvaišas įveikė C. Milosky per 24 ėjimus. Kazys Ramas pralaimėjo prieš W. Martz 40-tame ėjime.

Bostono tarpklubinėse, po trijų ratų pirmąja Boylston klubas su 3-0 iš rungtynių ir 9½-3½ (2) iš partijų. 2 v. Lietuviai 2-0 6-4 3. Cambridge II 2-1 10-5.

A & B grupėje: Boylston, Harvard ir Tufts po 3-0, Lietuvių B 2-0, Johnson, Sharon ir Newton po 2-1.

Gruodžio 3 d. į So. Bostoną atvyksta lygos čempionai M.I.T. Lietuvių B vyksta į Harvardo universitetą rungtynėms su ju A komanda.

Boston S. Globe lapkričio 28 paminėjo S. Liauksmiņą (Hartford, Conn.), kuris su R. Freedmanu buvo pirmieji C klasės žaidėjų tarpe, Lynn, Mass. turnyre, surinkę po 3-2 tš. Turnyrą laimėjo John Curdo su 5-0.

Canadian Chess Chat idėjo dvi P. Vaitonio partijas su D. Suttles ir A. D. Yanofsky. Abi partijos plačiai komentuos. Pasirodo, Vaitonis ilgą laiką turėjo pranašumo prieš Suttles, bet deldamas leido savo varžovui perimti iniciatyvą ir laimėti. D. Suttles yra naujoji Kanados žvaigždė. JAV atvirose p-bėse jis baigė trečiuoju su didmeistriu R. Byrne, po laimėtojų — Benko ir Lombardy.

Dail. A. Rukstėlė pr. seštadienį Bostono Kultūros klubo susirinkime laikė paskaitą apie M. Čiurlionio kūrybą. Dail. Rukstėlė nėra svietimas mūsų šachmatams. Vokietijoje jis žaidė Dilingeno stovyklų komandoj, draug su Tautvaišu, Arlausk, Matusевичium, Cirtautu ir kt.

FUNERAL HOME

Many personal matters are entrusted to the funeral director. Choose it with discretion William A. Martin Funeral Home Inc. Classon Ave., cor. Sterling Pl. Bklyn NY. A superior service for 12 years giving comfort to those in grief minimum cost Air conditioned chapels in all localities 24 hour service NE 8-6821

DANCE STUDIOS

GAIL DE SANTIS' DANCE STUDIO
Ballet - Toe - Tap - Modern Jazz
Twirling - Acrobatics - Slimnastics
From 3 Years to 63
418 Central Avenue, Orange
677-0206; 677-2410

Arthur Murray's School of Dancing
Dance with your first lesson. Learn new steps quickly. Gain poise popularity and confidence. Relax at our Dance Parties, free practice after classes. Doris & John Smith, directors and licensees. We have Christmas certificates for the entire family. 2 Shore Lane (at Main St.) Bay Shore Call 516 MO 5-1766

NURS. HOME

A Home Away From Home
DALEVIEW NURSING HOME
Completely Equipped. TV, Lounge, Dining room. Special diets, Chapel, lovely grounds. 24 hour service by Nurses, Physicians and Dentist. — 530 Fulton St. Farmingdale, L.I. 516-694-6242

INSURANCE

RAYMOND V. REILLY
Insurance
80 Wall St., N.Y.C. BO 9-4672
Phone me now—not when the fire engines come racing down your street.

SCHOOLS

FRANK REILLY
School of Art Studio H
You can be an artist—Reilly teaches Drawing Painting Picture making Send for free Art School ratings & Who's Who in Art and compare 11 W 57th Street Call PL 7-9374

BEAUTY SCHOOL
New York Beauty School
Brooklyn Oldest School
N.Y. State Lic. Grads in demand good salary and jobs
596 Atlantic Ave opp. L.I.R. Call NE 8-6502

SERVICE

BUY NOW AND SAVE
WIGS
Wholesale House — 100% human hair wigs. J. L. Colors, machine made and hand made. Wigs for all colors. 71-30 Austin St., Forest Hills (1 flight up). BO 3-8511.

EXPORT AIR CARGO
Complete—Personalized
BERKLEY AIR SERVICE
CORP.
P.O. Box 163, J. F. K. Int'l Airport
Phone (212) 656-6066

PETS — GROOM & SHAMPOO
DU-VOLS POODLE SALON
Puppies For Sale
Free Pick Up — Delivery
Use our Lay Away Plan
for Christmas — Call 259-1990
1785 77th Street Brooklyn

CUSTOM MADE SHIRTS
Individual Pattern made and retained Large selection of fine fabrics E. PRONEVITZ — Custom Shirt Maker 103-25 Metropolitan Ave Forest Hills N.Y.
Gift Certificates
Call BO 8-2288 for information

UNION MOVING & STORAGE
Experienced Piano Movers
Profit by my 30 years experience
Call MR. ED WENDELL JE 6-8000 on any moving problem.
1328 Grant Avenue Bronx

Nana-Rent-A-TV new rental, purchase plan for new 1966 TV with free installation, service, delivery. We deduct 25% or more of paid rental money, if you wish to purchase set. Call us for details. Low rental rates for color, black & white Outside antenna specialists, free estimates — 212 BO 8-9005

LLOYD Exchange Travel Bureau
1988 Morris Ave Union N.J.
Open 5½ days a week
All types of travel service
Travel is our only business
May we serve you Call 686-4600 ask for Mr. Walter Bohnhorst

DOG TRAINING
Mr. CASSIDY Dog Training Service
Learn obedience and guard and house training Low rates
Call HY 7-9030 or HY 7-9639
213 Seigel St. Brooklyn

ROMAN CO.

VA 6-8790
275 W. Merrick Rd.
Cor. Central Ave.
VALLEY STREAM, N.Y.
FURNITURE — APPLIANCES
FLOOR COVERING
COLOR TV
A wide group of Occasional Chairs
A fine display of beautiful Tables
specially priced for the Holidays
The ultimate in luxury Sofas
Open every nite till 9:30

APART. FOR RENT

FOR RENT
6 ROOM APARTMENT, 1st Floor
Large - Light Rooms
1 block from Forest Park
Near shopping, schools, transportation. 84-11 101 St, Richmond Hill L.I. Ask for Mrs. KRAUCUNAS

FOR SALE

Shop Now and Save
DART MOTORCYCLES LTD
BMW BULTACO
SUZUKI TRIUMPH
152 West 56th Street — 757-9378
Use our Lay Away Plan
Full Financing Available

DISPLAY

Hundreds of Original
OIL PAINTINGS
on display from \$5 to \$500. Open every night till 9 P.M. Sunday from 1 to 5 P.M. L & M ART GALLERY
205 Broad St. Elizabeth, N.J. 201-FL 1-2633

VANITY VINE FASHIONS INC
270 West 38 Street N.Y.C.
Coats and Suits Mfr will sell to public in his factory on Sundays only — Firm rule Custom fit or Ready to wear huge stock For information 516 PL 1-2941 daily and Sat 947-0720 N.Y.C. Sundays only 10 - 5:30 P.M.

Shop now and save Rendez-vous gifts of distinction One of Long Island's finest Gift Shops for that special occasion. For that unique, unusual gift—come in and see us. We have just what you're looking for. Use our lay away plan for Christmas 180 W Park Ave Long Beach Call 516 GE 2-7770

MONTAUK
RUG & CARPET CORP. since 1918
One of the largest and oldest Discount Houses for nationally advertised Broadloom Carpets and Rugs 111 W 24 Street N.Y.C. Call WA 9-4460 Ask for JACK FRUCHTER

SERVICE

THE CASTLE INN
Banquets our specialty. Private Parties. Weddings & other Social Functions in an Old World atmosphere. Luncheons and Dinners daily. Open daily and Sunday, closed Mondays. 712 Main St., Islip N.Y.; JU 1-9651, JU 1-5540.

THE NEW BABYLON
BEACH HOUSE
Private bath with every room. One level fireproof building. Magnificent view Great South Bay, St. Joseph Church within the area. For brochure and rate sheet phone collect 516 - MO 9-3323

HORSEMAN MOTORS INC
LIMOUSINES FOR HIRE
24 Hour Service
Weddings and Funerals
All Emergency Calls. Good Rates
Call 234-7100
ask for Mr. Jim Williams

PANEL TRUCK
Light Hauling and Moving
Rates reasonable — Call AX 7-7283
Mon to Fri 6 PM - to 10 PM
Sat and Sun 10 AM to 2 PM.
ROBERT KILGO
115-45 172 St. Albans, N. Y.

ROOFING AND SIDING
Flat and Shingle Roof our specialty
Leader and Gutter work.
All jobs guaranteed Immediate service No job to small
Williams Bros IN 9-7753

St. Bernard Pups, AKC — Rough, smooth, mantles, splash. From Champions, Imports, etc. St. Bernard Brandy Kegs
DOLOMOUNT
25 yrs of Champions
290 E. Main, Smithtown, L. I. (516) AN 5-5562

Outstanding Buys LEVICK BROS.
1385 Bushwick Ave., Brooklyn GL 5-7174
Final clearance on 65 Plymouths & Barracudas — Sale priced to move quickly — All cars fully equipped — Large selection of colors.

FLUSHING Sanford Motor Hotel
Rooms with private bath by day, week or month. T.V. radio, free parking. Single or double occupancy. With or without meals. Low rates. Call FL 3-1400

FOREST HILL
Employment Agencies — "Our 42nd year in business." For professional and executive employment — 744 Broad St. Newark - 622-3700; Industrial - Hotel & Restaurant — 4 Bradford Place, Newark, 622-8102 Lenore Sheahan, Timothy Sheahan

Outstanding Business Services, Executive Services Steno typing Tape transcription Educational Papers Manuscripts Editing Mrs Harmon 24 Belair Drive Huntington Long Island Call 516 HA 1-4625

GARAGE - STORAGE
DEAD STORAGE INDOORS
Full Insurance Complete Service Reasonable Hudson View Garage 630 W 160th Street N. Y. C. WA 7-1040

CALVIN FORD
Local Storage and Moving
Licensed and Bonded
Also good used Furniture for sale Union movers — 645 Allerton Ave Bronx Phone OL 2-6795, OL 2-9033

CALL
TIP - TOP TRUCKING
TOPS 'EM ALL
Van, station wagon & panels—anywhere—anytime. 2 men on van \$12 hour; 3 men on large van \$16 hour. Phone: 929-9524 929-9717

PETERS JEWELERS
Buy now and save for Christmas Use our lay away plan. Diamonds specialists since 1900 Keepsake diamonds watches silver fine jewelry specialists in clock watch & jewelry repairing — 195 N. Wellwood Ave Lindenhurst Call 516 TU 4-5570

LIUDOS MIKULSKYTĖS
Vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairiausių drabužių pasirinkimas. Taip pat gaunamos visokios medžiagos siuntiniams į Lietuvą. Krautuvės adresas: 95-04 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y. Tel. 849-7240

RARE OPPORTUNITY
Hundreds of uses assure you unlimited prospects! PENGUIN Liquid Plastic Coatings are needed everywhere! There's a PENGUIN Liquid Plastic Coating for every job that used to be done with ordinary finishes. You step right into a brand new, wide-open, multi-million dollar virgin market. Profits PYRAMID Automatically! \$700 Minimum—\$25,000 Maximum Investment • Investment secured by inventory • For complete information write or call: Area Code 314 - AX 1-1500
PENGUIN PLASTICS & PAINT CORP.
3411 North Lindbergh Blvd. St. Ann, Missouri 63074

TO PLACE
YOUR AD,
CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

H. W. MALE

AUTO HELP
for suburban Pontiac dealer, great-er volume creates several openings.

AUTO MECHANIC
must be experienced, knowledge of hydromatic transmission; all benefits. Must have workable knowledge of English, apply in person or call for appointment Blauvelt Pontiac, 217 Bloomfield Ave. Montclair, N.J. (201) PI 4-1411

REAL ESTATE

Outstanding Smithtown vicinity and East — Ideal Retirement Homes \$6,990 to \$12,990
STEPHANS REALTY
2582 Middle Country Rd. (Rte. 25) (Jericho Tpke.) Centereach
Open 7 days, 9-7 p.m. (516) 585-7878

HOUSES FOR SALE
Rooming Houses Apartment Houses 3 & 2 Family Houses
Manhattan Brooklyn Westchester and Bronx Low Down Payments
Call AU 6-6880 Mr. Murray
740 St. Nicholas Ave N.Y.C.

DISPLAY

THE HOUSE OF JADE LTD.
Mrs. Lucille Nott, Pres.
Unique Chinese Temple Jades Original Jade Jewels
Chinese Jade Books
By appointment only
1 Belview Rd., Highland, N. Y. 914 - 656-8204

DUKE PHOTO STUDIO
WEDDINGS AND PARTIES
CHILDREN AND PORTRAITS
Very Reasonable
Call LU 8-8729 studio or 866-0658
930 West End Ave N.Y.C.

LAURA CASTELLANO
Boutique — 302 E 49 St of 2nd Ave N.Y.C. — Don't be harassed looking for that special dress or accessory. Please let us help you. Call 421-5644

Shop Now and Save A. ANTOR & SON JEWELERS Established since 1914 Exclusive dealer Patek Philippe and Audemars Piguet watches all name brand watches diamonds and jewelry — 72 Middle Neck Rd. Great Neck L. I. Call 516 HU 2-0045

Shop Now and Save for Christmas Food Specialties Coffee and Tea bean or ground as you prefer All specialty teas. For catalogue write or call Empire Coffee Mills 323 W 42 St. N.Y.C. Call CI 6-0380 — We ship all over the world

Shop Now and Save for Christmas MAURICE KLEIN
Coats and Suits
Custom designed apparel, original creations, exact alterations
208 W 79th East of Bway Call TR 3-6350

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal perkėjo pageidavimus ant mūsų arba perkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — Applegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermainis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Pkwy Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimo. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin,

Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRAMercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS

JUVELYRAS

Aukšas - sidabras - delfantal laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"

Home Improvements

Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastogės (attikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

Cafe Geiger
206 East 86th Street
(Tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES
SCHALLER & WEBER
AUGSČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užsakykite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 gatvių)
Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3216
Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Vienualynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Kun. V. Dabušio pagerbimą jo 30 metų kunigystės sukakties proga rengia specialus komitetas Patersone gruodžio 12. Parapijos salėje 3 v. popiet bus pietūs. Kalbės prof. J. Brazaitis, bus ir kita programa.

Dr. Kajetonas Čeginskas lapkričio 28 lėktuvu grįžo į Švediją, kur Upsalos mieste gyvena jo šeima. Šiuo kartu jis Amerikoje išbuvo pusę metų, buvo Lietuvos Laisvės Komiteto narys, Vliko valdybos narys, važinėjo po lietuviškas kolonijas, skaitydamas paskaitas. Praeitais metais rudenį jis taip pat lankėsi Amerikoje.

Vera Jomantiene, ilgų metų Darbininko skaitytoja iš New Yorko, išvyko keletui mėnesių į Floridą, kur žadą paieškoti Darbininkui naujų skaitytojų. Naujiems skaitytojams iki 1966 pabaigos duodama papiginta kaina — tik 5 dol. Jomantienei linkime smagių atostogų ir sėkmės naujų Darbininko skaitytojų paieškant.

New Yorko lietuvių vyrų choras savo koncertui gruodžio 5 Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhavene, pianiną išnuomavo iš "Abard Piano and Organ Co.", 654 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y. Savininkas Mr. Giordano, suprasdamas kultūrinių pareigų svarbą, jau ne pirmą kartą patarnauja lietuviams prieinamomis sąlygomis. Koncertas prasidės punktualiai 6 v.v.

Dail. K. Zoromskio paroda Philadelphiaje lapkričio 20-28 praėjo sėkmingai, parduota 13 paveikslų. Parodą rengė LB vietos apylinkė.

A. a. St. Sandanavičiaus paminklui aukų vajus.

Lietuvos Vyčių New Yorko senjorų kuopa pradėjo aukų vajų pastatyti paminklą savo mirusiam nariui a.a. Stanislovui Sandanavičiui. Paminklo komisiją sudaro inž. Antanas J. Mažeika, Juozas Bolevičius ir kunigas J. Pakalniškis. Draugijos bei atskiri asmenys, norį prisidėti prie paminklo pastatymo, prašomi įteikti savo aukas kun. J. Pakalniškiui, Apreiškimo parapijos klebonijoje, arba pasiųsti komisijos pirmininkui, A. J. Mažeikai, 149-31 120th St., So. Ozone Park, N.Y. 11420. Visos aukos bus pakvituotos ir vieša galutinė apyskaita paskelbta. Paminklo komisija

Woodhavene. Išsinuomojamas didelis gražus kambarys su atskira virtuve. Kas neturi baldų, galima ir su baldais. Yra šaldytuvai. Skambinkite vakarais nuo 5 val., šeštadienį ir sekmadienį visą dieną VI 6-1119.

Darbininkas, baigdamas savo jubiliejinius metus, gruodžio 31 demokratų salėje, 101-49 Woodhaven Blvd., Ozone Park, rengia Naujųjų Metų sušaukimą. Bus šilta vakarienė, šokiai ir k. Pradžia 9 v.v. Asmeniu 8 dol. Rezervacijų reikalu skambinti Darbininko administracijai — GL 2-2923, vakarais — GL 5-7068, Woodhavene — bus M. Salinskienė — VI 7-44 99.

Janinai Jonynienei, dail. V. K. Jonyno žmonai, lapkričio 18 padaryta sunki kepenų ligos operacija New York Hospital, New York City.

Juozas Parojus yra išleides knygą "Partizanų akys". Ją galima įsigyti pas autorių: 35 Stagg St., Brooklyn, 11206. Kaina — 2 dol.

Antanas Skirius, Lietuvių Dienų leidėjas iš Los Angeles, dalyvavęs Vliko posėdžiuose, lankėsi Darbininko redakcijoje.

Iš Venecuelos Darbininkui sveikinimus atsiuntė: Ieva ir Albinas Trečiokai, Amelija ir Walter Sinus, Veronika Budreckienė. Jie visi yra išvykę žiemos atostogų į P. Amerikos kraštus.

Aldonos Stempuzienės įdėnuotą plokštelę galima gauti Darbininko administracijoje; mono — 6 dol., stereo — 7 dol.

Kalėdinių atvirukų galima gauti Darbininko administracijoje; taip pat lietuviškų knygų ir plokštelių. Siunčiant pastu vieną atviruką dežutę, kainuoja 1 dol. Kreiptis: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221 Tel. GL 2-2923.

DAIL. ŽIBUNTAS MIKŠYS

DAIL. ŽIBUNTO MIKŠIO PARODA

Sį savaitgalį, gruodžio 4 ir 5 Apreiškimo parapijos salėje įvyksta dail. Žibunto Mikšio grafikos kūrinių paroda. Bus išstatyta per 50 įvairių darbų — linoleumo raizinių, vario ir cinko graviūrų. Linoleumo raiziniai yra didesnio formato, gi graviūros — daugiausia miniatiūrinės.

Bus išstatyta kostiumų raiziniai "Leone" veiklai (vokiečių dramų veikalus). Paryžiaus architektūros vaizdėlių, natūrmortų, įvairių galvėlių — figūrų, ekslibrisų. Dailininkas yra pamėgęs šriftus, bus išstatyta iš-tisa išrašyta baladė.

Dail. Žibuntas Mikšys yra sūnus dramų aktorės Z. Arlauskaitės Mikšienės, dabar gyvenančios Detroite. Iš namų išsinešė ir teatro pamėgimą. Grafikos meną studijavo Stutgarte, Vokietijoje. Buvo atvažiavęs į JAV, bet iš čia vėl grįžo Europon, kur gilino meno studijas, dirbo kaip režisūros

padėjėjas Vokietijos teatruose. Vokietijoje buvo surengta grafikos kūrinių paroda. Ir šiuo metu toje pačioje Vokietijoje vyksta kilnojama grafikos paroda, kurią globoja tarptautinis klubas.

Amerikoje ir apskritai lietuviams tai yra pirmoji Mikšio paroda. Kas ją aplankys, turės progos pasigrožėti jo grafikos menu, jo maistryste, kuri gražiai pasireiškia miniatiūrose. Tai dailininkas grafikas su poetine nuotaika.

Dailininkas šiuo metu gyvena Paryžiuje. Iš ten atsiuntė savo kūrinius į New Yorką. Čia paroda rūpinasi dail. Albinas Elskus ir Marija Zukauskienė.

Jie sutvarkė, įrėmimo visus paveikslus, parengė ir pačią parodą.

Paroda atidaryma šeštadienį 12 val. Šeštadienį galima lankyti iki 8 v.v., sekmadienį, nuo 12 iki 4 v. popiet.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS koncertuoja New Yorko Webster Salėje lapkričio 27. Nuotr. V. Maželis.

Sėkmingas Čiurlionio ansamblio koncertas New Yorke

Čiurlionio ansamblio koncertas lapkričio 27 žmonių prisirinko pilna Websterio salė. Su- traukė juos ansamblio vardas. Atėjo čia ir tie, kurie ansamblio klausėsi Vokietijoje, ir tie, kurie girdėjo New Yorke. Nemažai buvo ir tokių, kurie girdėjo pirmą kartą.

Ansamblis New Yorke lankėsi ketvirtą kartą. Pirmą kartą pasirodė Carnegie salėje (1950 m.), antrą kartą — Brooklyn Muzikos Akademijos salėje, trečią kartą — dalyvavo praeitų metų lietuvių dienoje pasaulinėje parodoje, sudarydami pagrindinį branduolį jungtiniam chorui. Sis buvo ketvirtas kartas.

Koncertas pralėtas Kęstučio Miklo, LB kultūros vadovo, žodžiu, pažymint ansamblio 25 metų sukaktį. Prasitraukus už-dangai, publika plojimais sutiko didelį chora, ir jo dirigentą Alfonsą Mikulskį.

Pradžioje mišrus choras išpildė: M.K. Čiurlionio - Sanctus, J. Siniaus — Tėvynei aukojam, J. Naujalo — Pavasaris, Čiurlionio harm. — Anoj pusėj Nemuno C sasnausko — Užmigo žemė, St. Simkaus — Vėjo dukra, J. Žilevičiaus — Laisvės tėvynei. Pirmoji dalis baigta vyrų chorui, kuris išpildė: J. Naujalo — Op, op, kas ten, Nemunėli, harm. J. Dambausko — Gersim broliai, ulia-vosim, harm. A. Mikulskio — Miegelio noriu labai, harm. J.

Svedo — Dziedukas, harm. J. Karoso — Augo kieme klevelis.

Antroje dalyje pasirodė kanklių ansamblis, vadovaujamas Onos Mikulskienės. Kanklės buvo įjungtos į garsintuvus, tad visur gana aiškiai girdėjosi. Kanklių orkestras pats grojo ir vėliau pritarė moterų chorui bei mišriam chorui. Moterų choras padainavo: Kur lygios lankos, harm. A. Mikulskio, Stoviu aš parymus — harm. A. Simučio, Piemenaitės daina — harm. A. Mikulskio.

Pabaigoje mišrus choras dainavo palydimas kanklių ir pučiamųjų liaudies instrumentų orkestro. Dainavo lietuvių liaudies dainas, harmonizuotas A. Mikulskio: — Skamba, skamba, kankliai, Plaukia antelė, Piemenėlių raliavimas, Nuvazėjo tėvelis, Papartėlis, Palankė, Kalvelis ir tradicinė Namo.

Publika jautriai priėmė liaudies dainas, nesigalėdama plojimų, prašydama pakartoti.

Ansamblis turi gražų priauglį — Ireną Grigaliūnaite, kuri studijuoja dainavimą ir koncer-te gana įspūdingai atliko solo partijas. Ir šiaip buvo įvesta nemaža kitų asmenų įvairiomis solo partijom, o piemenėlių raliavime įvesti du vaikai. Tai rodo meno vadovo išradingumą, lankstumą, norą įjungti kiek galima visus, iškelti jų sugebėjimus.

Pabaigoje apdovanoti gėlim abu vadovai — Alfonsas Mikulskis ir Ona Mikulskienė. Žodžiu sveikino LB apygardos pirm. J. Slepetyš, N.Y. lietuvių vyrų choras, kanklininkės, latvių katalikų bendruomenės atstovas. Padėkojo pats Alfonsas Mikulskis, meno vadovas. Prabilo su visu aukštaitišku entuziazmu ir nuosirdumu, pakviestas pabaigai sugiedoti — Lietuva brangi... Ta jaudinančia daina ir baigtas koncertas.

Salės antram aukšte vėliau buvo vaišės ansamblui ir svečiam. Viso dalyvavo apie 150 žmonių. Kalbas pasakė Vliko pirm. V. Sidzikauskas, general. konsulas V. Stašinskas. Salėje vyko šokiai, kuriems grojo Jėo Thomas orkestras. Koncerto programa išleistas nemažas leidinys — programa su sveikinimais ansamblui. Scena buvo papuosta dail. P. Osmolskio pieštu simboliu ornamentu.

Koncertą rengė LB New Yorko apygardos valdyba. Daugiausia triūsio teko Kęstučiui Miklui, švietimo ir kultūros vadovui. Rizika buvo nemaža, nes susidarė didelės išlaidos. Pasisekus koncertui, apygardos valdyba gali drąsiau žiūrėti į kitus didesnius atities parengimus.

Ansamblis po trumpų poilsio rytą iškeliavo į Baltimorę, kur vėl koncertavo. Paskui buvo pietūs, ir tada autobusais grįžo į Clevelandą.

Sunkus tai buvo savaitgalis. Kai kiti kur pramogavo, ansamblio nariai turėjo keliauti nak-tim, dienom koncertuoti. Bet tik iš tokios aukos ir tokio vargo auga gražūs vaisiai. Jų nu- nešta lietuviška daina palaiko lietuvišką nusiteikimą ir jį stiprina. Kiekvienas iš jų koncer-to išėjęs tartum išsinešą gyvos Lietuvos dalelę. Tai Lietuvai, jos gražesnei atečiai, ansamb-lis nepailsdamas keliauja. Ne-pailsta ir jo dinamiškas ener-gingas vadovas Alfonsas Mikulskis. (pj)

Ieškoma moteris arba mergaitė, mokanti anglų kalbą, kuri galėtų vesti raštinės darbą ir kartų padėtų vyriškų-motėriškų drabužių krautuvėje. Susitarimui skambinti tel 849-7240.

BOSTONO ŽINIOS

Naujos plokštelės. Lapkričio 29 Lapinska jau gavo Aldonos Stempuzienės įdėnuotą lietuviškų dainų plokšteles. Dainos yra Dariaus Lapinsko kompozicijos. Plokšteles galima gauti pas Lapinską, 169 Bowen St., arba parapijos klebonijoje.

Polymnia choras, vadovaujamas muz. Jeronimo Kačinsko, duos pirmąjį 1965-66 metų se-rijos koncertą gruodžio 5 d. 4 val. popiet Melrose Memorial salėje, Melrose Mass. Chorą sudaro 50 patyrusių ir gerą balsinę medžiagą turinčių dainininkų. Choras yra išpildęs daug stambių mišių, oratorių ir kan-tatų.

Koncerto programoje bus ke-turios plačiau išvystytos Kalė-dų giesmės: Magnificat Andries-seno ir kalėdinė Handelio "Me-sijas" dalis su "Aleliuja" (pa-baiga). Choras turi ir savo so-listus.

Išstojamieji egzaminai į Car-dinal Cushing aukštesnę mo-kyklą So. Bostone bus sausio 29 d. 8-45 val. ryt. Mokestis už egzaminus 3 dol.

Atlanto rajono skaučių ir skautų vadovai ir tėvų komite-tų atstovai lapkričio 27 apžiūrė-jų prie Sturbridge, Mass. nau-jai surastą prie gražaus ežero didžiulį žemės plotą su gražiu gyvenamam namu ir garažais. Bostono vadovų nuomone, ši vieta atitinka skautų stovykla vietei. Rajono užpirtas žemės plotas prie Hartford, Conn. neturi ežero ir jokių pastatų. Mau-dymuisi tvenkinėlį tektų iškas-ti.

Jėzaus Nukryžiuotojo seserų rėmėjai gruodžio 4 d. 7:30 v. v. šv. Petro parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės ruošia "Whist Party". Parengimo pel-nas skiriamas senelių namų sta-tybai Brocktone.

Sodalietės gruodžio 5 d. 9v. ryto dalyvaus mišiose ir bend-rai priims komunią. Susirinki-mas įvyks gruodžio 8 d. po 8:30 val. vak. mišių. Kalbės kunigas Michael Bowat.

Rašomoji mašinėlė yra ge-riausia dovana Kalėdoms. Vo-kiškos ir vietinės mašinėlės lie-tuvišku raišymu tik gautos ir siuntinėjamos tiesiai į pirkėjo namus. Klauskite informacijų: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

FILATELISTAI!

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y. Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmos pabaigos: Trečiądieniais — 12 val. dienos. Gruodžio 3 iki gruodžio 8, 1965

Pirmą kartą New York "HASS OHNE GNADE" Vaidina: M. Perschy, H. Frank, D. Schönherr. Priedinė filma: "Ihr 106. Geburtstag" Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

NEW YORKO lietuvių vyrų choras, vadovaujamas V. Baltrušaičio, ruošiasi koncertui, kuris bus gruodžio 5 Franklin K. Lane mokyklos salėje.

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORO KONCERTAS

1965 m. gruodžio 5 d.

(sekmadienį)

(6 val. p.p. punktualiai)

FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL

JAMAICA AVE., prie DEXTER COURT

Privatuoti traukliniai BMT Jamaica linija iki Elderts Lane stoties

Programoje:

- VYRŲ CHORAS, dirig. VI. Baltrušaičio
- solistas J. VAZNELIS
- pianistė A. KEPALAITĖ

Įėjimo auka \$3 ar \$2; studentams \$1

CHORO VALDYBA

LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VAL 25
SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
1330 KHz
97.9 Mc FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N.Y. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201